

LISA
KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../...,

XXX,

millega muudetakse määrust (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks

EELNÕU

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrust (EL) 2015/1588, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes,¹ eriti selle artikli 1 lõike 1 punkte a ja b,

olles konsulteerinud riigiabi nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Pärast seda, kui võeti vastu muudetud regionaalabi suunised, mis kehtivad alates 1. jaanuarist 2022,² tuleb viia nendega vastavusse komisjoni määruse (EL) nr 651/2014³ mõisted ja artiklid, mis käsitlevad regionaalabi, et tagada samal eesmärgil kehtestatud eri normide järjepidevus. Määruse (EL) nr 651/2014 III peatüki 1. jao kohaldamisala tuleks muuta, et võtta arvesse turul toimunud muutusi ning Euroopa roheline kokkulepe⁴ ja Euroopa kliimamääruse⁵ eesmärgid. Rahvastikukao ärahoidmiseks ja vähendamiseks antavat tegevusabi tuleks laiendada hõredalt asustatud piirkondadele, et toetada paremini demograafiliste probleemidega alasid. Selleks et määrust (EL) nr 651/2014 oleks lihtsam kohaldada väikesete ja keskmise suurusega ettevõtjate („VEKd“) ellu viidavate abisaavate projektide suhtes, mille eelarve on alla 50 miljoni euro, tuleks vastavalt kohandada ja selgitada teavitamiskünniseid.
- (2) Katse- ja eksperimenditaristu rajamiseks või täiustamiseks antav abi on suunatud peamiselt puudulikust ja ühekülgsest teabest või kooskõlastamatusest tuleneva turutõrke kõrvaldamisele. Erinevalt teadustaristust kasutatakse katse- ja eksperimenditaristut peamiselt majandustegevuse ning täpsemalt ettevõtjatele teenuste osutamise otstarbel. Tüüpiliselt katse- ja eksperimenditaristu rajamise või ajakohastamisega kaasneb suur alginvesteeringu kulu, mis koos ebakindla

¹ ELT L 248, 24.9.2015, lk 1.

² Komisjoni teatis „Regionaalabi suunised“, C(2021) 2594 (ELT C 153, 29.4.2021, lk 1).

³ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

kliendibaasiga võib raskendada juurdepääsu erasektori rahastamisele. Juurdepääs avaliku sektori rahastatud katse- ja eksperimenditaristule tuleb anda läbipaistvalt ja mittediskrimineerivalt ning turutingimustel mitmele kasutajale. Selleks et lihtsustada kasutajate juurdepääsu katse- ja eksperimenditaristule on võimalik vähendada nende kasutajatasusid kooskõlas määruse (EL) nr 651/2014 muude sätetega või vähese tähtsusega abi määrusega⁶. Kui neid tingimusi ei järgita, siis võib meetmega kaasneda taristu kasutajatele antav riigiabi. Neil juhtudel on kasutajatele või rajamiseks või täiustamiseks antav abi teavitamiskohustusest vabastatud ainul juhul, kui kasutajatele antakse abi kooskõlas kohaldatavate riigiabi eeskirjadega. Teatavat katse- ja eksperimenditaristut võivad omada ja hallata mitu osapoolt ning avaliku sektori asutused ja ettevõtjad võivad taristut koos kasutada. Katse- ja eksperimenditaristut nimetatakse ka tehnoloogitaristuks.

- (3) Innovatsiooniklastritele antava abi eesmärk on kõrvaldada turutõrked, mis on seotud koordineerimisprobleemidega, mis takistavad klastrite arengut või piiravad klastritesisest koostöömist ja teadmiste vahetust. Riigiabiga võib toetada kas investeringuid innovatsiooniklastrite ühiskasutuses avatud taristutesse või toetada klastrite toimimist, et tõhustada koostööd, võrgustike loomist ja koolitustegevust. Innovatsiooniklastritele tuleks tegevusabi anda siiski ainult ajutiselt ja piiratud ajajooksul. Selleks et lihtsustada juurdepääsu innovatsiooniklastri rajatistele või innovatsiooniklastrite tegevuses osalemist on võimalik pakkuda juurdepääsu madalama hinnaga kooskõlas määruse (EL) nr 651/2014 muude sätetega või vähese tähtsusega abi määrusega⁷. Olenevalt erieesmärkidest või tegevusest ja pakutavatest funktsioonidest võidakse digitaalse innovatsiooni keskusi (sh Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused, mida rahastatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/694⁸ loodud keskselt hallatavast programmist „Digitaalne Euroopa“), mille eesmärk on stimuleerida sellise digitehnoloogia nagu tehisintellekti, pilveandmetöötlemise, servitöötlemise ning kõrgjõudlusega andmetöötlemise ja küberturbe ulatuslikku kasutuselevõttu tööstus- (eelkõige VKEd) ja avaliku sektori organisatsioonide poolt, käsitada käesoleva määruse tähenduses juba iseseisvalt innovatsiooniklastrina.
- (4) Innovatsiooniks antav abi on peamiselt suunatud positiivse välismõju (teadmiste levik), kooskõlastamisprobleemide ja vähemal määral ühekülgse teabega seotud turutõrgete kõrvaldamisele. VKEdel puhul võib sellist innovatsiooniks ettenähtud abi anda patentide ja muu immateriaalse vara omandamiseks, valideerimiseks ja kaitsmiseks, kõrge kvalifikatsiooniga töötajate lähetamiseks ning innovatsiooni nõustamisteenuste ja innovatsiooni toetavate teenuste saamiseks näiteks teadusorganisatsioonidelt ja teadmisi levitavatelt organisatsioonidelt, teadustaristutelt, katse- ja eksperimenditaristutelt või innovatsiooniklastritelt.
- (5) Võttes arvesse riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi muudetud suuniste vastuvõtmist alates 2022. aastast tuleb järjepidevuse tagamiseks

⁶ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1).

⁷ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (ELT L 166, 11.5.2021, lk 1).

viia sellega vastavusse määruse (EL) nr 651/2014 mõisted ja artiklid, mis käsitlevad VKEd juurdepääsu rahastamisele. VKEdele rahastamisele juurdepääsuks antav abi kõrvaldab turutõrke, mille tõttu VKEdel ei ole võimalik saada rahastamist, mida nad vajavad oma täieliku potentsiaali saavutamiseks. VKEd ja eelkõige uued VKEd ei suuda sageli tõendada investoritele oma krediitvõimelisust. 2019. ja 2020. aastal ellu viidud asjakohaste normide hindamine⁹ kinnitas, et see turutõrge esineb jätkuvalt, ning COVID-19 pandeemia süvendab tõenäoliselt veelgi seda probleemi. Selleks et veelgi lihtsustada sellise abi kasutuselevõttu ja suurendada selgust, on muudetud riskifinantseerimist käsitlevate sätete struktuuri.

- (6) Võttes arvesse alates 2022. aastast kehtivate muudetud kliima-, keskkonnakaitse ja energiaalaste riigiabi suuniste vastuvõtmist tuleks viia nendega vastavusse määruse (EL) nr 651/2014 keskkonnakaitse, sh kliimakaitse, ja energeetika valdkonnas antavat abi käsitlevad mõisted ja artiklid, et tagada samal eesmärgil kehtestatud eri normikomplektide järjepidevus. Määruse (EL) nr 651/2014 7. jao kohaldamisala tuleks muuta, et võtta arvesse turul toimunud muutusi ning Euroopa rohelise kokkuleppe ja Euroopa kliimamääruse eesmärgi, sh määruse (EL) nr 651/2014 muutmiseks 2021. aastal kehtestatud sätteid¹⁰.
- (7) Investeeringuteks ettenähtud abi, mille eesmärk on toetada heiteta sõidukite või keskkonnasõbralike sõidukite omandamist või liisimist või sõidukite moderniseerimist, mis võimaldab neid käsitada heiteta või keskkonnasõbralike sõidukitena, aitab minna üle heitevabale liikuvusele ning saavutada rohelise kokkuleppe ambitsioonikaid eesmärgi, eelkõige vähendada kasvuhoonegaaside heiteid transpordisektoris. Võttes arvesse komisjoni saadud kogemusi keskkonnasõbralikku liikuvust toetavate riigiabi meetmete valdkonnas, on asjakohane kehtestada konkreetsed kokkusobivuse tingimused, tagamaks, et abi on proportsionaalne ega moonuta põhjendamatult konkurentsi, mis tuleneb keskkonnasõbralikumate alternatiivide nõudluse vähendamisest. [Tuleks laiendada elektrilaadimistaristu ja vesinikutanklate taristu investeeringuteks ettenähtud abi andmist käsitlevate sätete kohaldamisala, et see hõlmaks ka vähese CO₂ heitega vesiniku tankimistaristut.] Lisaks sellele peaksid laadimis- ja tankimistaristule antavat abi saama kasutada ka taristud, mis ei ole üldsusele kättesaadavad.
- (8) Sobilik on laiendada määruse (EL) nr 651/2014 kohaldamisala, kehtestades abi kokkusobivuse tingimused vesiniku puhul kooskõlas kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegiaga¹¹ ja säilitamise puhul. Need tingimused tuleks lisada kehtivatele sätetele, mis käsitlevad taastuvatest energiaallikatest toodetud energia edendamiseks antavat abi. Vesiniku edendamisele antavat abi tuleks käsitada siseturuga kokkusobivana ning see tuleks vabastada aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult juhul, kui vesinikku toodetakse taastuvallikatest. Salvestamisprojektidele antav abi tuleks vabastada teavitamiskohustusest ainult juhul, kui salvestamisrajatised ja taastuenergia tootmise rajatised on omavahel ühendatud.

⁹ Komisjoni talituste töödokument 2012. aasta riigiabi ajakohastamise paketi, raudtee-ettevõtjatele antava riigiabi suuniste ning lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse toimivuskontrolli kohta (SWD(2020) 0257 final).

¹⁰ Komisjoni 23. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1237, millega muudetakse määrust (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 270, 29.7.2021, lk 39).

¹¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegia“ (COM(2020) 301 final).

- (9) Määruse (EL) nr 651/2014 sätteid, mis käsitlevad tegevusabi taastuvatest energiaallikatest toodetud energia edendamiseks, tuleks laiendada taastuvenergiakogukondadele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) nr 2018/2001¹².
- (10) Sobilik on laiendada määruse (EL) nr 651/2014 kohaldamisala, kehtestades looduslike elupaikade ja ökosüsteemide taastamiseks, elurikkuse kaitseks ja ennistamiseks ning kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks kasutatavatele looduspõhistele lahendustele antava investeeringuteks ettenähtud abi siseturuga kokkusobivuse tingimused kooskõlas ELi elurikkuse strateegia aastani 2030¹³, Euroopa kliimamääruse¹⁴ ning kliimamuutustega kohanemist käsitleva ELi strateegia¹⁵ eesmärkidega. Need tingimused tuleks lisada kehtivatele sätetele, mis käsitlevad saastatud alade tervendamiseks antavat abi. Nendes valdkondades antavat investeeringuteks ettenähtud abi tuleks seega käsitada siseturuga kokkusobivana ning see tuleks teatavatel tingimustel vabastada aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest. Eelkõige on vaja tagada põhimõtte „saastaja maksab“ järgimine, mille kohaselt katab saaste põhjustaja saaste likvideerimisega seotud kulud.
- (11) Määruse (EL) nr 651/2014 sätteid, mis käsitlevad jäätmete ringlussevõtuks ja korduskasutuseks antavat investeeringuteks ettenähtud abi tuleks kohandada ja laiendada, et võtta arvesse turul toimuvaid muutusi ning kajastada kooskõlas ELi ringmajanduse tegevuskavaga¹⁶ üleminekut meetmetele, mille eesmärk on edendada ressursitõhusust ja toetada üleminekut ringmajandusele.
- (12) Tuleb laiendada määruse (EL) nr 651/2014 kohaldamisala, kehtestades keskkonnamaksude või -lõivude vähendamise teel antava abi kokkusobivuse tingimused. Keskkonnamaksud või maksulaadsed lõivud on kehtestatud keskkonnakahjuliku käitumise kulukuse suurendamiseks, takistades seega sellist käitumist ja parandades keskkonnakaitse taset. Ehkki keskkonnamaksude või maksulaadsete lõivude vähendamine võib seda eesmärki negatiivselt mõjutada, võib selline lähenemine siiski osutuda vajalikuks, kui abisaajate konkurentsiolukord oleks muidu nii ebasoodne, et keskkonnamaksu või maksulaadset lõivu ei oleks üldse otstarbekas kehtestada.
- (13) Kaugküttesüsteemidele antava investeeringuteks ettenähtud abi puhul tuleks kohandada määruse (EL) nr 651/2014 artiklis 46 sätestatud kokkusobivuse tingimusi, mis käsitlevad fossiilkütuseid ja eelkõige maagaasi kasutatavatesse kaugküttesüsteemidesse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi ning jaotusvõrkudesse tehtavateks investeeringuteks või nende täiustamiseks ettenähtud abi,

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

¹³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

¹⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ (COM(2021) 82 final).

¹⁶ Komisjoni teatis „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020) 98 final).

et võtta arvesse roheline kokkuleppe ja Euroopa kliimamääruse eesmärged ning eelkõige kestliku Euroopa investeerimiskava¹⁷.

- (14) Energiataristusse tehtavate investeeringute puhul tuleks laiendada määruse (EL) nr 651/2014 kohaldamisala investeeringuteks ettenähtud abile, mille suhtes kohaldatakse grupierandit ja mida ei anta abi saavates piirkondades. Lisaks sellele tuleb kohandada määruse (EL) nr 651/2014 kokkusobivuse tingimusi, mis käsitlevad maagaasi energiataristusse tehtavateks investeeringuteks antavat abi, et võtta arvesse roheline kokkuleppe eesmärged ning tagada nõuetekohane 2030. ja 2050. aasta kliimaeesmärkide järgimine.
- (15) Võttes arvesse kaitsesektori projektide rahastamise eripära ning Euroopa Kaitsefondi raames kehtestatud norme, tuleks muuta artiklit 8 juhul, kui rahastamise maksimummäärad on kehtestatud liikmesriikide kaasrahastamise stimuleerimiseks ja mitte üldise avaliku sektori rahastamise piiramiseks, et võimaldada liidu keskselt hallatud rahastamise ja riigiabi kombinatsioone kuni projekti kogukulude summani.
- (16) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 651/2014 vastavalt muuta,
- ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 651/2014 muudetakse järgmiselt:

- (1) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

(a) punkti 18 alapunktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) Kui on tegemist piiratud vastutusega äriühinguga (v.a VKE, mis on eksisteerinud vähem kui kolm aastat, või riskifinantseerimisabi puhul VKE, mis vastab artikli 21 lõike 3 punktis b märgitud tingimusele ja mis kvalifitseerub riskifinantseerimisinvesteeringu saamiseks pärast valitud finantsvahendaja hoolsuskohustuse menetlust), mis on akumulieeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma märgitud osa- või aktsiakapitalist. Nii on see juhul, kui akumulieeritud kahjumi mahaarvamine reservidest (ning kõikidest muudest elementidest, mida üldiselt peetakse äriühingu omavahendite osaks) annab negatiivse kogusumma, mis ületab pool märgitud aktsiakapitalist. Käesoleva sätte tähenduses osutab „piiratud vastutusega äriühing“ eelkõige sellistele äriühingu liikidele, mida on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL* I lisas, ning „aktsiakapital“ hõlmab vajaduse korral mis tahes ülekursi.

b) Kui on tegemist äriühinguga, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus äriühingu võlgade eest (v.a VKE, mis on eksisteerinud vähem kui kolm aastat, või riskifinantseerimisabi puhul VKE, mis vastab artikli 21 lõike 3 punktis b sätestatud tingimusele ja mis kvalifitseerub riskifinantseerimisinvesteeringu saamiseks pärast valitud finantsvahendaja hoolsuskohustuse menetlust) ja mis on akumulieeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma raamatupidamises näidatud kapitalist. Käesoleva sätte tähenduses osutab „äriühing, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus äriühingu võlgade eest“ eelkõige sellistele äriühingute liikidele, mida on nimetatud direktiivi 2013/34/EL II lisas.

¹⁷ Komisjoni teatis „Kestliku Euroopa investeerimiskava. Euroopa roheline kokkuleppe investeerimiskava“ (COM(2020) 21 final).

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).“;

(b) punkt 20 asendatakse järgmisega:

„20) „kohandatud abisumma“ – suurtele investeerimisprojektidele lubatud maksimaalne abisumma, mis arvutatakse järgmise valemi alusel:

$$\text{kohandatud abisumma} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C),$$

kus R on asjaomases piirkonnas lubatud abi ülemmäär (välja arvatud VKEde suurem abi osakaal), A on 50 miljonit eurot abikõlblikest kuludest; B on abikõlblikud kulud vahemikus 50 kuni 100 miljonit eurot ning C abikõlblikud kulud üle 100 miljoni euro;“

(c) punkt 27 asendatakse järgmisega:

„27) „abi saavad piirkonnad“ – piirkonnad, mis on märgitud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkte a ja c kohaldades heakskiidetud regionaalabi kaardil, mis kehtib abi andmise ajal;“

(d) punkt 32 asendatakse järgmisega:

„32) „töötajate arvu suurenemine kokkuvõttes“ – asjaomases ettevõttes konkreetse ajavahemiku keskmisega võrreldes lisandunud töötajate koguarv, mis saadakse, kui kõnealusel perioodil kaotatud töökohad arvatakse maha kõnealusel perioodil loodud töökohtadest. Täisajaga tööd, osaajaga tööd ja hooajatööd tuleb mõõta aasta tööühiku murdosades;“

(e) punkt 34 asendatakse järgmisega:

„34) „finantsvahendaja“ – mis tahes finantseerimisasutus olenemata tema juriidilisest ja omandivormist, sealhulgas fondifondid, eraõiguslikud investeerimisfondid, avalik-õiguslikud investeerimisfondid, pangad, mikrokrediitiasutused ja garantiühingud;“

(f) lisatakse järgmine punkt 39a:

„39a) „turutingimused“ – pooltevahelise tehingu tingimused ei erine nendest, mis määratakse kindlaks sõltumatute ettevõtjate vahel, ja puudub salajane kokkulepe. Iga tehingut, mis toimub avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva korra kohaselt, loetakse vastavaks reaalturuväärtuse põhimõttele;“

(g) punkt 40 jäetakse välja;

(h) punkt 42 asendatakse järgmisega:

„42) „regionaalne tegevusabi“ – abi ettevõtja jooksvate kulude vähendamiseks, mis hõlmab niisuguseid kulukategooriaid nagu personalikulud, materjalid, tellitud teenused, side, energia, hooldus, rent, haldus, kuid ei hõlma amortisatsioonitasusid ega rahastamiskulusid, kui need on seotud investeringuteks ettenähtud abi saanud investeringuga;“

(i) punkt 43 asendatakse järgmisega:

„43) „terasesektor“ – järgmis(t)e too(de)te tootmine:

a) malm ja ferrosulamid:

terase tootmiseks ja rauasulatuseks mõeldud malm ja muu toormalm, peegelmalm ja süsinikrikastatud ferromangaan, välja arvatud muud ferrosulamid;

b) rauast ja tavalisest või eriterasest toor- ja pooltooted:

vedel terasevalu pidevvaluna või muul moel, sealhulgas pooltoodete valmistamiseks: valuplokid, kangid, plaadid; teraslatid ja tinatatud latid; lai kuumvaltsitud rullteras, välja arvatud valandite valmistamiseks kasutatava vedelterasevalu tootmine väikestes ja keskmise suurusega valukodades;

- c) kuumtöödeldud tooted rauast ja tavalisest või eriterasest:

rööpad, liiprid, alusplaadid ja lukuliiprid, talad, massiivsed kujundprofiilid pikkusega vähemalt 80 mm, sulundkonstruktsioonid, vardad ja kujundprofiilid pikkusega alla 80 mm, plaadid laiusega alla 150 mm, valtstraat, ümartoru- ja nelikanttoru-profiilteras, kuumvaltsitud teraslatid ja -ribad (sealhulgas terasribad rullidena), kuumvaltsitud lehtteras (kaetud ja katmata), plaat- ja lehtteras paksusega vähemalt 3 mm, universaalplaadid laiusega vähemalt 150 mm, välja arvatud traat ja traaditooted, külmtõmmatud terasvardad ja malmvalu;

- d) külmlvaltsterasest tooted:

valgeplekk, plii-tinasulamiga pinnatud plekk, mustplekk, tsingitud lehtteras, muu materjaliga kaetud lehtteras, külmlvaltsitud lehtteras, tinamiseks ettenähtud elektrotehniline lehtteras ja terasribad, külmlvaltslehed rullide ja ribadena;

- e) torud:

kõik õmblusteta terastorud ja needitud terasest keevistorud läbimõõduga üle 406,4 mm;“

- (j) lisatakse järgmine punkt 43a:

„43a) „pruunsüsi“ – madala kvaliteediklassi C-kategooria pruunsüsi ehk ortoligniit ning madala kvaliteediklassi B-kategooria pruunsüsi ehk metaligniit, nagu on määratletud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni koostatud rahvusvahelises söekodifitseerimissüsteemis;“

- (k) punkt 44 jäetakse välja;

- (l) punkt 45 asendatakse järgmisega:

„45) „transpordisektor“ – reisijate vedu õhusõidukiga, meritsi, maanteed, raudteed või siseveeteed pidi, või kaubaveeteenused rendi või tasu eest; täpsemalt tähendab „transpordisektor“ järgmisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1893/2006* loodud Euroopa Liidu majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE Rev. 2) kohaseid tegevusi:

- a) NACE 49: Maismaaveondus ja torutransport, välja arvatud NACE 49.32 Taksoteenused, 49.39 Kõisteede, funikulöörade, suusaliftide ja kõisraudteede käitamine, kui see ei ole osa linna- või lähilinnatranspordisüsteemist, 49.42 Kolimisteenused, 49.5 Torutransport;
- b) NACE 50: Veetransport;
- c) NACE 51: Lennutransport, välja arvatud NACE 51.22 Kosmosetransport;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).“;

- (m) lisatakse järgmine punkt 47a:

„47a) „investeeringu lõpuleviimine“ – hetk, kui riiklikud ametiasutused peavad investeeringut lõpuleviiduks või kolm aastat pärast tööde algust (nimetatutest varasem);“

(n) punktid 49–51 asendatakse järgmisega:

„49) „alginvesteering“ –

- a) investeering materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses mõnega järgmistest:
- uue ettevõtte asutamine,
 - olemasoleva ettevõtte tootmisvõimsuse suurendamine,
 - ettevõtte toodangu mitmekesistamine, kui laienetakse toote- või teenuseturgudele, kus ettevõtte enne ei tegutsenud, või
 - kõnealuse investeeringuga seotud ettevõtte kogu tootmisprotsessi või teenuste osutamise protsessi täielik ümberkorraldamine
- või
- b) vara soetamine ettevõttelt, mis on lõpetanud tegevuse või oleks tegevuse lõpetanud, kui seda ei oleks ostetud. Üksnes ettevõtja aktsiate omandamine ei kvalifitseeru alginvesteeringuks.

Asendusinvesteeringut ei käsitata seega alginvesteeringuna;

50) „sama või sarnane tegevusala“ – Euroopa Liidu majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE Rev. 2) samasse klassi (neljakohaline arvcode) kuuluv tegevusala, nagu need on sätestatud määruses (EÜ) nr 1893/2006;

51) „uut majandustegevust tekitav alginvesteering“ –

- a) investeering materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses mõnega järgmistest:
- uue ettevõtte asutamine,
 - ettevõtte tegevuse mitmekesistamine tingimusel, et uus tegevusala ei ole sama mis ettevõtte varasem tegevusala ega sellega sarnane tegevusala;
- b) vara soetamine ettevõttelt, mis on lõpetanud tegevuse või oleks tegevuse lõpetanud, kui seda ei oleks ostetud, kui soetatud varaga teostatav uus tegevus ei ole sama või sarnane tegevusalaga, mida ettevõtte teostas enne vara soetamist.

Üksnes ettevõtja aktsiate omandamine ei kvalifitseeru uut majandustegevust tekitavaks alginvesteeringuks;“

(o) punktid 72 ja 73 asendatakse järgmisega:

„72) „sõltumatu erainvestor“ – investor, kes kuulub erasektoris ja on sõltumatu, nagu on selgitatud selles punktis. Erasektori investorid on üldjuhul pangad, mis investeerivad omal riskil ja omavahenditest, erakapital ja fondid, perekonnapangad ja äriinglid, juriidilisest isikust investorid, kindlustusettevõtted, pensionifondid, eraisikud ja haridusasutused. Euroopa Investeeringuspank, Euroopa Investeeringufondi, rahvusvahelist finantseerimisasutust, mille aktsionär või osanik liikmesriik on, või liikmesriigis asutatud finantseerimisasutust, mille eesmärk on avalikku huvi pakkuva eesmärgi saavutamine ja mis tegutseb avaliku sektori asutuse kontrolli all, ega avaliku teenuse osutamise kohustusega avalik-õiguslikku asutust ega eraõiguslikku asutust ei käsitata selle mõiste tähenduses erainvestoritena. „Sõltumatu“ tähendab, et erainvestor ei ole selle abikõlbliku ettevõtja aktsionär või osanik, millesse ta

investeerib. Uue äriühingu asutamise korral loetakse kõiki erainvestorid, sealhulgas asutajaid, sellest äriühingust sõltumatuks;

73) „füüsiline isik“ – artiklite 21a ja 23 tähenduses muu kui juriidiline isik, kes ei ole ettevõtja aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses;“

(p) punkt 79 asendatakse järgmisega:

„79) „volitatud üksus“ – Euroopa Investeerimispank, Euroopa Investeerimisfond, rahvusvaheline finantseerimisasutus, mille aktsionär või osanik liikmesriik on, või liikmesriigis asutatud finantseerimisasutus, mille eesmärk on avalikku huvi pakkuva eesmärgi saavutamine ja mis tegutseb avaliku sektori asutuse kontrolli all, avaliku teenuse osutamise kohustusega avalik-õiguslik asutus või eraõiguslik asutus. Volitatud üksuse võib valida või määrata otse kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/24/EL*, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013* artikli 38 lõike 4 punkti b alapunktis iii või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060*** artikli 59 lõikes 3, olenevalt sellest, milline neist on kohaldatav;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).“;

(q) punkt 80 asendatakse järgmisega:

„80) „innovaatiline ettevõte“ – ettevõtte, kes vastab ühele järgmistest tingimustest:

- a) ta saab näidata väliseksperdi hinnangu alusel, et arendab lähitulevikus tooteid, teenuseid või protsesse, mis on uued või oluliselt täiustatud võrreldes tehnika tasemega vastavas majandusharus, ning millega on seotud tehnoloogilise või tööstusliku ebaõnnestumise risk;
- b) ettevõtte teadus- ja arendustegevuse kulude osakaal kogu tegevuskuludest on vähemalt 10 % vähemalt ühel aastal abi andmisele eelnenud kolme aasta jooksul või alles alustanud idufirma puhul, kellel puudub finantsminevik, vastavalt välisaudiitori kinnitatud käesoleva raamatupidamisperioodi auditile;
- c) ettevõtte on hiljuti saanud Euroopa Innovatsiooninõukogult kvaliteedimärgise kooskõlas komisjoni rakendusotsusega C(2017) 7124* vastu võetud programmi „Horisont 2020“ aastate 2018–2020 tööprogrammiga või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/695** artikli 2 punktiga 23 ja artikli 15 lõikega 2 või on hiljuti saanud Euroopa Innovatsiooninõukogu investeeringu, näiteks investeeringu programmi „Accelerator“ kontekstis, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/695 artikli 48 lõikes 7;

* Komisjoni 27. oktoobri 2017. aasta rakendusotsus C(2017) 7124 teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise eriprogrammi raames aastate 2018–2020 tööprogrammi vastuvõtmise ja 2018. aasta tööprogrammi rahastamise kohta.

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).“;

(r) punkt 81 asendatakse järgmisega:

„81) „alternatiivne kauplemisplatvorm“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL* artikli 4 lõike 1 punkti 22 kohane mitmepoolne kauplemissüsteem, mille puhul on vähemalt 50 % kaubeldavatest finantsinstrumentidest emiteerinud VKEd;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (uuesti sõnastatud) (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).“;

(s) punktid 85 ja 86 asendatakse järgmisega:

„85) „rakendusuring“ – kavandatud teadustegevus või oluline uuring uute teadmiste ja oskuste hankimiseks, mida saaks kasutada uute toodete, protsesside või teenuste väljatöötamisel või selleks, et täiustada märkimisväärselt olemasolevaid tooteid, protsesse või teenuseid, sh digitaaltooteid, -protsesse või -teenuseid, mis tahes valdkonna, tehnoloogia, tööstuse või sektori puhul (muu hulgas digitaaltööstus ja -tehnoloogia, näiteks superandmetöötlus, kvanttehnoloogia, plokiahela tehnoloogia, tehisintellekt, küberturvalisus, suurandmed ja pilvetehnoloogia).

Rakendusuringud hõlmavad keerukate süsteemide koostisosade loomist ning võivad sisaldada prototüüpide loomist laborikeskkonnas või keskkonnas, millel on simuleeritud liidesed olemasolevate süsteemidega, ning katsetootmisliini ehitamist, kui see on rakendusuringu ja eriti geneerilise tehnoloogia valideerimise jaoks vajalik;

86) „tootearendus“ – olemasolevate teaduslike, tehnoloogiliste, ärialaste ja muude asjakohaste teadmiste ja oskuste omandamine, ühendamine, kujundamine ja kasutamine uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste, sh digitaaltoodete, -protsesside või -teenuste, arendamise jaoks mis tahes valdkonna, tehnoloogia, tööstuse või sektori puhul (muu hulgas digitaaltööstus ja -tehnoloogia, näiteks superandmetöötlus, kvanttehnoloogia, plokiahela tehnoloogia, tehisintellekt, küberturvalisus, suurandmed ja pilve- või servatehnoloogia). See võib näiteks hõlmata ka tegevust, mis on suunatud uute toodete, protsesside või teenuste idee väljatöötamisele ning nende kavandamisele ja dokumenteerimisele.

Tootearendus võib olla uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste prototüüpide loomine, tutvustamine, katseprojektide tegemine, katsetamine ja valideerimine tegelikele töötingimustele vastavas keskkonnas, kui põhiesmärk on olulises osas mittevalmis toode, protsessi või teenust tehniliselt täiustada. See võib hõlmata kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate prototüüpide ja katseprojektide arendamist, kui prototüüp on tingimata kaubanduslik lõpptood ja kui selle tootmine üksnes tutvustamise ja valideerimise eesmärgil on liiga kallis.

Tootearendus ei hõlma olemasolevate toodete, tooteliinide, tootmisprotsesside, teenuste ja muude toimingute rutiinset või perioodilist muutmist, isegi kui sellised muudatused tähendavad täiustamist;“

(t) punkt 89 jäetakse välja;

(u) punkt 92 asendatakse järgmisega:

„92) „innovatsiooniklaster“ – struktuur või organiseeritud rühm, mis koosneb sõltumatutest pooltest (näiteks innovaatilised idufirmad, väikesed, keskmise suurusega ja suurettevõtjad, teadusorganisatsioonid ja teadmisi levitavad organisatsioonid, teadustaristud, katse- ja eksperimenditaristud, digitaalse innovatsiooni keskused, mittetulundusühingud ning muud nendega seotud ettevõtjad) ja mille eesmärk on soodustada innovatsiooni ja uusi koostööviise (näiteks digitaalselt) edendamise, taristu jagamise, teadmiste ja kogemuste vahetamise ning klasteri ettevõtjate ja muude organisatsioonide vahelise teadmussiirde, võrgustumise, teabe levitamise ja koostöö tõhusa toetamise kaudu;“

(v) punktid 94–97 asendatakse järgmisega:

„94) „innovatsiooni nõustamisteenused“ – konsultatsioonid, abi või koolitus järgmistes valdkondades: teadmussiire, immateriaalse vara omandamine, kaitse ja kasutamine, standardite ja neid sisaldavate õigusaktide kasutamine ning innovaatiliste tehnoloogiate ja lahenduste (sh digitehnoloogiate ja -lahenduste) kasutuselevõtt või kasutamine;

95) „innovatsiooni toetavad teenused“ – tööruumide, andmepankade, raamatukogude, turu-uuringute, laborite, kvaliteedimärgistuse, katsetamise ja sertifitseerimise või muude seonduvate teenuste, sealhulgas teadusorganisatsioonide ja teadmisi levitavate organisatsioonide, teadustaristute, katse- ja eksperimenditaristute või innovatsiooniklastrite osutatavate teenuste pakkumine eesmärgiga töötada välja tõhusamaid või tehnoloogiliselt täiustatumaid tooteid, protsesse või teenuseid, sealhulgas innovaatiliste tehnoloogiate ja lahenduste (sh digitehnoloogiate ja -lahenduste) rakendamine;

96) „organisatsiooniinnovatsioon“ – uue organisatsioonilise meetodi rakendamine ettevõtja äripraktikas, töökorralduses või välissuhetes näiteks uue või innovaatilise digitehnoloogia kasutamise näol. See mõiste ei hõlma muudatusi, mis põhinevad ettevõtja juba kasutatavatel organisatsioonilistel meetoditel, muudatusi juhtimisstrateegias, ettevõtjate ühinemisi ja omandamisi, protsessi kasutamise lõpetamist, lihtsat kapitali asendamist või suurendamist, üksnes ressursihindade muutustest põhjustatud muudatusi, kohandamist, lokaliseerimist ning regulaarseid, hooajalisi ja muid tsüklilisi muudatusi ning uute või oluliselt täiustatud toodetega kauplemist;

97) „protsessiinnovatsioon“ – uue või oluliselt täiustatud tootmis- või tarnemeetodi rakendamine, sealhulgas olulised muudatused tehnilistes võtetes, seadmetes või tarkvaras, näiteks uut või innovatiivset digitehnoloogiat kasutades. See mõiste ei hõlma väiksemaid muudatusi või täiustusi, juba kasutusel olevatele väga sarnaste tootmis- või logistikasüsteemide lisamisest tulenevat toodangu või teenuste mahu kasvu, protsessi kasutamise lõpetamist, lihtsat kapitali asendamist või suurendamist, ainult ressursihindade muutusest tingitud muudatusi, kohandamist, lokaliseerimist, regulaarseid, hooajalisi ja muid tsüklilisi muudatusi, uute või oluliselt täiustatud toodetega kauplemist;“

(w) lisatakse järgmine punkt 98a:

„98a) „katse- ja eksperimenditaristu“ – rajatised, seadmed, võimekus ja nendega seotud tugiteenused, mis on vajalikud tehnoloogia arendamiseks, katsetamiseks ja laiendamiseks, et jõuda rakendusuuringute ja tootearenduse kaudu laboris valideerimiselt töokeskkonnale vastava valideerimiseni, ning mille kasutajad on peamiselt ettevõtjad, sealhulgas VKEd, kes otsivad tuge innovaatilise tehnoloogia arendamiseks ja kasutuselevõtuks, et arendada uusi tooteid, protsesse ja teenuseid, tagades samal ajal teostatavuse ja õigusnormide järgimise*. Katse- ja eksperimenditaristut nimetatakse vahel ka tehnoloogiataristuks;

* Vt komisjoni talituste töödokument „Technology Infrastructures“ (Tehnoloogiataristud), SWD(2019) 158 final, 8.4.2019.“;

(x) punkt 101 asendatakse järgmisega:

„101) „keskkonnakaitse“ – igasugune tegevus, mis on kavandatud inimtegevusest looduskeskkonnale või loodusvaradele tekitatud kahju heastamiseks või kahjustuste ärahoidmiseks, sh kliimamuutustega kohanemiseks ja nende mõju leevendamiseks, kõnealuste kahjustuste ohu vähendamiseks või loodusvarade tõhusama ja kestlikuma kasutamise edendamiseks, sealhulgas energia säästmise meetmed ja taastuvate energiaallikate ning muude kasvuhoonegaaside heite vähendamise meetodite kasutamine;“

(y) punktid 102a, 102b ja 102c asendatakse järgmisega:

„102a) „laadimistaristu“ – paikne või teisaldatav rajatis, mis võimaldab laadida sõidukeid elektrienergiaga transpordi otstarbel;

102b) „tankimistaristu“ – paikne või teisaldatav taristu, mis võimaldab tankida sõidukeid vesinikuga transpordi otstarbel;

102c) „taastuvallikatest toodetud vesinik“ – vesinik, mis on toodetud ainult taastuvatest energiaallikatest kooskõlas [viide energeetika peadirektoraadi delegeeritud õigusaktile kooskõlas läbivaadatud taastuenergia direktiivi artikliga 28];“

(z) lisatakse järgmised punktid 102d–102h:

„102d) „taastuvallikatest toodetud elekter“ – taastuvallikatest toodetud elekter direktiivi 2018/2001/EL* artikli 2 punkti 1 tähenduses;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

102e) „väheste CO₂ heitega vesinik“ – fossiilkütustepõhine vesinik süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamisega või elektripõhine vesinik, kui selle vesiniku olelusringi kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendatakse vähemalt [73,4 %] [mille tulemusena olelusringi kasvuhoonegaaside heited jäävad alla 3 tCO₂eq/tH₂] võrreldes fossiilkütuse võrdlusnäitajaga [94 g CO₂e/MJ (2,256 tCO₂eq/tH₂)]. Elektripõhise vesiniku süsinikusisalduse määrab tasakaaluarveldusperioodil kindlaks selle pakkumispiirkonna piirkuludega tootja, kus elektrolüüsiseade asub, kui elektrolüüsiseade tarbib energiat elektrivõrgust;

102f) „keskkonnasõbralik sõiduk“ –

- (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/33/EÜ* artikli 4 punkti 4 alapunktis a määratletud keskkonnasõbralik sõiduk;
- (b) kuni 31. detsembrini 2025 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1242** artikli 3 punktis 12 määratletud väheste heitega raskeveok;
- (c) kuni 31. detsembrini 2025 direktiivi 2009/33/EÜ artikli 4 punkti 4 alapunktis b määratletud keskkonnasõbralik sõiduk, mis ei kuulu määruse (EL) 2019/1242 kohaldamisalasse;
- (d) kuni 31. detsembrini 2025 reisijateveoks kasutatav siseveelaev hübriid- või kaherežiimilise mootoriga, mille tavatingimustes käitamise korral kasutatakse vähemalt 50 % ulatuses kütust, millel puudub (väljalasketoru) CO₂ otseheide, või elektrienergiat;
- (e) kuni 31. detsembrini 2025 kaubaveoks kasutatav siseveelaev, mille (väljalasketoru) CO₂ otseheide tonnkilomeetri kohta (gCO₂/tkm), arvatuna (või uute laevade puhul

prognoosituna) Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni energiatõhususe näitaja abil, on 50 % väiksem kui määruse (EL) 2019/1242 artikli 11 kohaselt raskeveokite (sõidukite allrühm 5-LH) puhul kindlaks määratud keskmine CO₂ võrdlusheite väärtus;

- (f) mere- ja rannikulaev sadamatoiminguteks või lisategevuseks, millel puudub (väljalasketoru) CO₂ otseheide;
- (g) kuni 31. detsembrini 2025 reisijate- ja kaubaveoks kasutatav mere- ja rannikulaev, sadama- või lisatoimingute laev, millel on hübriid- või kaherežiimiline mootor ja mille energiast vähemalt 25 % pärineb (väljalasketoru) CO₂ otseheiteta kütustest või mis kasutab merel ja sadamates tavatingimustes käitamiseks elektrivõrgu energiat või mille energiatõhususe näitaja väärtus on 10 % väiksem kui 1. aprillil 2022 kohaldatavad energiatõhususe näitaja nõuded ning laev on suuteline sõitma (väljalasketoru) CO₂ otseheiteta kütuste või taastuvatest energiaallikatest saadud kütuste jõul;
- (h) kaubaveoks ette nähtud mere- ja rannikulaev, mida kasutatakse üksnes ranniku- ja lähimereveeteenuste osutamiseks, mille eesmärk on võimaldada praegu maismaad mööda veetava kauba ümbersuunamist merele, ning mille (väljalasketoru) CO₂ otseheide on energiatõhususe näitaja alusel arvatuna 50 % väiksem kui määruse (EL) 2019/1242 artikli 11 kohaselt raskeveokite (veokite allrühm 5-LH) puhul kindlaks määratud keskmine CO₂ võrdlusheite väärtus;
- (i) veerem, millel puudub väljalasketoru CO₂ otseheide, kui seda käitatakse vajaliku taristuga rööbasteel, ja see töötab tavapärase mootoriga, kui selline taristu pole kättesaadav (bimodaalne);

102g) „heiteta sõiduk“ –

- a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 168/2013*** kohaldamisalasse kuuluv sõiduk, mille väljalasketoru CO₂ heide on 0 g CO₂e/km arvatuna kooskõlas kõnealuse määruse artiklis 24 ja V lisas sätestatud nõuetega;
- b) M1-, M2- või N1-kategooria sõiduk, mille väljalasketoru CO₂ heide on null, nagu on kindlaks määratud kooskõlas komisjoni määruses (EL) 2017/1151**** sätestatud nõuetega;
- c) heitevaba raskesõiduk, nagu on määratletud direktiivi 2009/33/EÜ artikli 4 punktis 5;
- d) reisijate- või kaubaveoks kasutatav sisevee- või mere- ja rannikulaev, millel puudub (väljalasketoru) CO₂-otseheide;
- e) veerem, millel puudub (väljalasketoru) CO₂-otseheide;

102h) „sõiduk“ – üks järgmistest:

- a) M1-, M2-, N1-, M3-, N2-, N3- või L-kategooria maantesõiduk;
- b) reisijate- või kaubaveoks kasutatav sisevee- või mere- ja rannikulaev;
- c) veerem;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/33/EÜ keskkonnasõbralike maantesõidukite edendamise kohta vähese heitega liikuvuse toetamiseks (ELT L 120, 15.5.2009, lk 5).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1242, millega kehtestatakse uute raskeveokite CO₂-heite normid ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 595/2009 ja (EL) 2018/956 ning nõukogu direktiivi 96/53/EÜ (ELT L 198, 25.7.2019, lk 202).

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52).

**** Komisjoni 1. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1151, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite heitmetega (Euro 5 ja Euro 6) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 175, 7.7.2017, lk 1).“;

(aa) punkt 103 asendatakse järgmisega:

„103) „energiatõhusus“ – energiatõhusus, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL* artikli 2 punktis 4;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).“;

(ab) lisatakse punkt 103f:

„103f) „energiasääst“ – energiasääst, nagu on määratletud direktiivi 2012/27/EL artikli 2 punktis 5;“

(ac) punkt 105 asendatakse järgmisega:

„105) „energiatõhususe fond“ – spetsiaalne investeerimisvahend, mille eesmärk on investeerida energiatõhususe projektidesse, et parandada hoonete energiatõhusust. Energiatõhususe fondi juhivad energiatõhususe fondi valitseja;“

(ad) punkt 108 asendatakse järgmisega:

„108) „koostootmine“ või „kombineeritud soojus ja energia“ – koostootmine, nagu on määratletud direktiivi 2012/27/EL artikli 2 punktis 30;“

(ae) lisatakse punkt 108b:

„108b) „roheline koostootmine“ – koostootmine, mille puhul kasutatakse soojuse ja energia tootmise sisendina 100 % taastuvaid energiaallikaid;“

(af) punkt 109 asendatakse järgmisega:

„109) „energia taastuvatest energiaallikatest“ või „taastuvenergia“ – taastuvatest mittefossiilsetest energiaallikatest toodetud energia, nagu on määratletud direktiivi 2018/2001/EL artikli 2 punktis 1, ning sellistes hübriidelektrijaamades taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kütteväärtuse osakaal, kus kasutatakse ka traditsioonilisi energiaallikaid, sealhulgas taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia, mida kasutatakse kohapealsete salvestussüsteemide täitmiseks (paigaldatud koos või taastuvenergiarajatise lisana), kuid välja arvatud salvestussüsteemide tulemusena toodetud elektrienergia;“

(ag) lisatakse järgmine punkt 109a:

„109a) „taastuvenergiakogukond“ – taastuvenergiakogukond, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 punktis 16;“

(ah) punkt 110 asendatakse järgmisega:

„110) „taastuvad energiaallikad“ – taastuvad energiaallikad, nagu on määratletud direktiivi 2018/2001/EL artikli 2 punktis 1;“

(ai) punktid 111, 112 ja 113 jäetakse välja;

(aj) punktid 114 ja 115 asendatakse järgmisega:

„114) „uus ja innovaatiline tehnoloogia“ – uus ja hiljuti kasutusele võetud tehnoloogia vastava tööstusharu tehnika tasemega võrreldes, mis on seotud tehnoloogilise või tööstusliku ebaõnnestumise riskiga ning ei kujuta endast olemasoleva tehnoloogia optimeerimist või ulatuslikumat kasutamist;

115) „tasakaalustamine“ – tasakaalustamine, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/943* artikli 2 punktis 10;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (ELT L 158, 14.6.2019, lk 54).“;

(ak) lisatakse järgmine punkt 116a:

„116a) „tasakaaluhaldur“ – tasakaaluhaldur, nagu on määratletud määruse (EL) 2019/943 artikli 2 punktis 14;“

(al) punkt 117 asendatakse järgmisega:

„117) „biomass“ – biomass, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 punktis 24;“

(am) lisatakse järgmised punktid 117a–117e:

„117a) „täiustatud biokütused“ – täiustatud biokütused, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 punktis 34;

117b) „biokütused“ – biokütused, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 punktis 33;

117c) „biogaas“ – biogaas, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 punktis 28;

117d) „vedelad biokütused“ – vedelad biokütused, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 punktis 32;

117e) „biomasskütused“ – biomasskütused, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 punktis 27;“

(an) punkt 119 asendatakse järgmisega:

„119) „keskkonnamaks“ – maks, mille maksubaasil on selgelt kahjulik mõju keskkonnale või mille eesmärk on maksustada teatavat tegevust, teatavaid kaupu või teenuseid selleks, et nende hinna sisse arvestataks keskkonnakulud, või selleks, et tootjad ja tarbijad oleksid orienteeritud keskkonda säästvamale tegevusele;“

(ao) punkt 121 jäetakse välja;

(ap) lisatakse järgmised punktid 121a–121d:

„121a) „tervendamine“ – tegevus, näiteks detoksifitseerimine või saasteainete või liigsete toitainete eemaldamine mullast ja veest, eesmärgiga kõrvaldada seisundi halvenemise allikad;

121b) „taastamine“ – tegevus, mille eesmärk on taastada halvenenud seisundiga aladel ökosüsteemi toimimise teatav tase, et pakkuda uuesti ja jätkuvalt ökosüsteemi teenuseid;

121c) „ökosüsteem“ – ökosüsteem, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852* artikli 2 punktis 13;

121d) „elurikkus“ – elurikkus, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2020/852 artikli 2 punktis 15;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).“;

(aq) lisatakse punktid 123a, 123b ja 123c:

„123a) „saaste“ – saaste, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 artikli 2 punktis 10;

123b) „looduspõhine lahendus“ – tegevus, mille eesmärk on kaitsta, kestlikult majandada ja taastada looduslikke või muudetud ökosüsteeme ning millega lahendatakse ühiskondlikud probleemid tõhusal ja kohanemisvõimelisel viisil, tuues samal ajal kasu inimeste heaolule ja elurikkusele;

123c) „ennistamine“ – protsess, millega aidatakse kaasa ökosüsteemi taastumisele elurikkuse ja ökosüsteemi vastupanuvõime säilitamise eesmärgil, sh ökosüsteemi seisundi parandamise ja ökosüsteemi taasloomise või taastamise meetmed, kui see seisund on kadunud;“

(ar) punkt 124 asendatakse järgmisega:

„124) „energiatõhus kaugküte ja -jahutus“ – tõhus kaugküte ja -jahutus, nagu on määratletud direktiivi 2012/27/EL artikli 2 punktis 41;“

(as) lisatakse punktid 124a ja 124b:

„124a) „kaugküte“ ja/või „kaugjahutus“ – kaugküte või kaugjahutus, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/31/EL* artikli 2 punktis 19;

124b) „kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemid“ – soojatootmisrajatised (kütte- ja jahutusjaamad), kütte/jahutuse salvestus- ja jaotusvõrk (nii esmane ehk ülekandevõrk kui ka teisene torustik, et varustada tarbijaid soojusega). Viidet kaugküttele tuleb tõlgendada kui viidet kaugkütte- ja/või kaugjahutussüsteemidele, sõltuvalt sellest, kas võrkude abil varustatakse tarbijaid kütte või jahutusega koos või eraldi;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).“;

(at) lisatakse järgmised punktid 128a–128h:

„128a) „ressursitõhusus“ – toodanguüksuse tootmiseks vajalike sisendite koguse vähendamine või esmaste sisendite asendamine teisest sisenditega;

128b) „jäätmepärl“ – jäätmepärl nagu määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ* artikli 3 punktis 1;

128c) „töötlemine“ – töötlemine nagu määratletud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 14;

128d) „taaskasutamine“ – taaskasutamine nagu määratletud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 15;

128e) „kõrvaldamine“ – kõrvaldamine nagu määratletud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 19;

128f) „muud tooted, materjalid või ained“ – direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 5 osutatud kõrvalsaadused, põllumajandus- ja metsandusjäätgid, reovesi, vihmavesi ja heitvesi, mineraalid, toiteained, tootmisprotsesside jääkgaasid ning üleliigsed tooted, osad ja materjalid;

128g) „üleliigsed tooted, osad ja materjalid“ – tooted, osad ja materjalid, mis ei ole nende valdajale enam vajalikud ega kasulikud, aga sobivad korduskasutamiseks;

128h) „liigiti kogumine“ – liigiti kogumine, nagu on määratletud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 11;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).“;

(au) punkt 129 jäetakse välja;

(av) punkt 130 asendatakse järgmisega:

„130) „energiataristu“ — füüsilised seadmed või rajatised, mis asuvad liidus või ühendavad liitu ja üht või mitut kolmandat riiki ning kuuluvad järgmistesse kategooriatesse:

a) elekter:

- i) ülekande- ja jaotusvõrgud, kus ülekanne tähendab elektrienergia transporti vastastikku ühendatud ülikõrgepinge- ja kõrgepingevõrkudes eesmärgiga edastada see lõpptarbijatele või jaotajatele, kuid ei hõlma tarnimist, ning jaotus tähendab elektrienergia transporti kõrgepinge-, keskpinge- ja madalpingejaotusvõrkudes eesmärgiga edastada see tarbijatele, kuid ei hõlma tarnimist;
- ii) kõik seadmed või paigaldised, mis on vajalikud alapunktis i osutatud süsteemide ohutuks, turvaliseks ja tõhusaks toimimiseks, sealhulgas kaitse-, seire- ja kontrollisüsteemid kõigil pingetasemetel ja alajaamades;
- iii) täielikult integreeritud võrgukomponendid, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2019/944* artikli 2 punktis 51;
- iv) arukad võrgud, s.t süsteemid ja komponendid, mis ühendavad info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat („IKT“) toimivate digitaalsete platvormide, kontrollisüsteemide ja anduritehnoloogia kaudu nii ülekande- kui ka jaotustasandil ning mille eesmärk on tõhusam ja arukam elektrienergia ülekande- ja jaotusvõrk, suurem võimsus uute tootmis-, salvestamis- ja tarbimisvormide integreerimiseks ning uute ärimudelite ja turustruktuuride soodustamine;
- v) avamere elektrivõrgud, s.o alapunktis i osutatud süsteemide mis tahes seadmed või paigaldised, millel on kaks otstarvet: taastuvatest energiaallikatest avamerel toodetud elektrienergia võrku ühendamise ja ülekandmise või jaotamise avamere tootmiskohtadest kahte või enamasse riiki, samuti kõik avamerel asuvad külgnevad seadmed või paigaldised, mis on vajalikud ohutuks, turvaliseks ja tõhusaks toimimiseks, sealhulgas kaitse-, seire- ja kontrollisüsteemid, ning vajalikud alajaamad, kui need tagavad tehnoloogia koostalitlusvõime, muu hulgas eri tehnoloogiat kasutavate liideste ühilduvuse;

b) gaas:

- i) võrgu osaks olevad ülekande- ja jaotustorustikud maagaasi, biogaasi ja taastuvatest energiaallikatest toodetud mittebioloogilist päritolu gaaskütuste transpordiks, välja arvatud maagaasi tootmisetapis kasutatavad kõrgsurvekorustikud;
- ii) alapunktis i nimetatud gaasi kõrgsurvekorustudega ühendatud maa-alused gaasihoidlad;

- iii) veeldatud või surumaagaasi vastuvõtu, säilitamise ja taasgaasistamise või dekompressiooni rajatised;
 - iv) igasugused süsteemi ohutuks, kindlaks ja tõhusaks tööks või kahesuunaliste voogude läbilaske võimsuse tagamiseks vajalikud seadmed või paigaldised, sh kompressorjaamad;
 - v) arukad gaasivõrgud, s.t mis tahes järgmised seadmed või paigaldised, mille eesmärk on võimaldada ja hõlbustada taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside ja vähese CO₂ heitega gaaside (sealhulgas biometaan või vesiniku) integreerimist võrku: digitaalsed süsteemid ja komponendid, mis ühendavad info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat, kontrollisüsteeme ja anduritehnoloogiat, et võimaldada gaasivõrgus gaasi tootmise, ülekandmise, jaotamise ja tarbimise interaktiivset ja arukat seiret, mõõtmist, kvaliteedikontrolli ja juhtimist. Lisaks võivad arukad võrgud hõlmata ka seadmeid, mis võimaldavad vastassuunavoogusid jaotustasandilt ülekandetasandini ja selleks vajalikke olemasoleva võrgu uuendusi;
- c) vesinik:
- i) vesiniku ülekandetorustik, peamiselt kõrgsurvetorustik, ning vesiniku kohalikud jaotustorustikud, mille puhul on läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel alustel tagatud juurdepääs paljudele võrgukasutajatele;
 - ii) alapunktis i nimetatud kõrgsurve-vesinikutorustikega ühendatud maa-alused hoidlad;
 - iii) muudes keemilistes ainetes sisalduva vesiniku või veeldatud vesiniku edastamis-, vastuvõtu-, hoiustamis- ja taasgaasistamise või dekompressiooni rajatised, mille eesmärk on vesiniku juhtimine võrku;
 - iv) kõik seadmed või paigaldised, sh kompressorjaamad, mis on vajalikud vesinikusüsteemi ohutuks, kindlaks ja tõhusaks tööks või kahesuunaliste voogude läbilaske võimsuse tagamiseks;
 - v) alapunktides i, ii, iii ja iv loetletud varad võivad olla uued ehitatud varad või maagaasist vesinikuga kasutamiseks ümber kujundatud varad või nende kahe kombinatsioon. Alapunktides i, ii, iii, ja iv loetletud varasid, millele kolmandatel isikutel on juurdepääs, käsitatakse energiataristuna;
- d) süsinikdioksiid (CO₂):
- i) torustikud, välja arvatud tootmisetapi torustikud, mida kasutatakse CO₂ transportimiseks rohkem kui ühest allikast, s.t tööstusrajatistest (sh elektrijaamad), kus põlemise või muude fossiilsete või mittefossiilsete süsinikku sisaldavate ühenditega seotud keemiliste reaktsioonide tagajärjel tekib CO₂, kas püsivaks geoloogiliseks säilitamiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/31/EÜ** artiklile 3 või CO₂ kasutamiseks lähteainena või bioloogiliste protsesside tootluse suurendamiseks;
 - ii) rajatised CO₂ veeldamiseks ja puhverladustamiseks enne selle edasist transporti. See ei hõlma sellises geoloogilises formatsioonis paiknevat taristut, mida kasutatakse CO₂ püsivaks geoloogiliseks säilitamiseks vastavalt direktiivi 2009/31/EÜ artiklile 3, ega seonduvaid maapealseid rajatise ja sissejuhtimisseadmeid;

iii) kõnealuse süsteemi nõuetekohaseks, kindlaks ja tõhusaks toimimiseks vajalikud seadmed või paigaldised, sh kaitse-, seire- ja kontrollisüsteemid.

Alapunktides i, ii ja iii loetletud varasid, millele on juurdepääs kolmandatel isikutel, käsitatakse energiataristuna;

- e) mitme tootja või kasutaja soojuse/auru ülekandeks või jaotamiseks kasutatav taristu lähtuvalt tööstuslikest rakendustest või tootmisprotsessidest pärineva vähese CO₂ heitega või CO₂ nullheitega soojuse, auru või heitsoojuse (heitsoojusenergia) kasutamisest;
- f) ühishuviprojektid, nagu on määratletud TEN-E määruses (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 347/2013*** artikli 2 punktis 4);
- g) muud liiki energiataristu: muud taristukategooriad, millel on samad omadused kui alapunktides a–f eespool osutatud kategooriatel. Eelkõige taristu, mis võimaldab CO₂ heiteta või vähese CO₂ heitega energia (või energiakandja) tootjate ja kasutajate füüsilist või juhtmeta ühendamist mitmest juurdepääsu- ja väljundpunktist, millele on juurdepääs kolmandatel isikutel, kes ei ole taristut omavad ega haldavad ettevõtjad.

Alapunktides a–g loetletud varasid, mis on ehitatakse ühe kasutaja jaoks või väikese eelnevalt kindlaksmääratud kasutajate rühma jaoks ja mis on kohandatud vastavalt nende vajadustele („eriotstarbeline taristu“), ei käsitata energiataristuna.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta (ELT L 115, 25.4.2013, lk 39).“;

(aw) lisatakse punktid 130a ja 130b:

„130a) „jaotusvõrguettevõtja“ – jaotusvõrguettevõtja, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2019/944 artikli 2 punktis 29;

130b) „põhivõrguettevõtja“ – põhivõrguettevõtja, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2019/944 artikli 2 punktis 35;“

(ax) punkt 131 asendatakse järgmisega:

„131) „energia siseturu õigusaktid“ – muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/944, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/73/EÜ*, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/943 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 715/2009**;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005 (ELT L 211, 14.8.2009, lk 36).“;

(ay) lisatakse punktid 131a ja 131b:

„131a) „süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine“ – tehnoloogilised lahendused fossiilkütustel või biomassil põhinevatest tööstusrajatistest, sealhulgas elektrijaamadest, eralduva süsinikdioksiidi (CO₂) kogumiseks, selle transportimiseks hoidlasse ja süsinikdioksiidi juhtimiseks sobivasse maa-alusesse geoloogilisse formatsiooni süsinikdioksiidi püsivaks säilitamiseks;

131b) „süsinikdioksiidi kogumine ja kasutamine“ – tehnoloogilised lahendused fossiilkütustel või biomassil põhinevatest tööstusrajatistest, sealhulgas elektrijaamadest, eralduva süsinikdioksiidi (CO₂) kogumiseks, ja selle transportimiseks süsinikdioksiidi tarbimiskohta;“

(2) artikli 4 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

(a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) investeeringuteks ettenähtud regionaalabi: investeeringute puhul, mille abikõlblikud kulud on 100 miljonit eurot või rohkem, on abisumma ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta märgitud allpool:

- kui regionaalabi ülemmäär on 10 %: 7,5 miljonit eurot;
- kui regionaalabi ülemmäär on 15 %: 11,25 miljonit eurot;
- kui regionaalabi ülemmäär on 20 %: 15 miljonit eurot;
- kui regionaalabi ülemmäär on 25 %: 18,75 miljonit eurot;
- kui regionaalabi ülemmäär on 30 %: 22,5 miljonit eurot;
- kui regionaalabi ülemmäär on 35 %: 26,25 miljonit eurot;
- kui regionaalabi ülemmäär on 40 %: 30 miljonit eurot;
- kui regionaalabi ülemmäär on 50 %: 37,5 miljonit eurot;
- kui regionaalabi ülemmäär on 60 %: 45 miljonit eurot;
- kui regionaalabi ülemmäär on 70 %: 52,5 miljonit eurot;“

(b) lisatakse punkt ja:

„ja) investeeringuteks ettenähtud abi katse- ja eksperimenditaristule: 15 miljonit eurot taristu kohta;“

(c) punktid s ja sa asendatakse järgmisega:

„s) investeeringuteks ettenähtud abi keskkonnakaitsele, kui ei ole teisiti märgitud: 20 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;

sa) abi eriotstarbelise taristu ja säilitamise jaoks, nagu on osutatud artikli 36 lõikes 5: 20 miljonit eurot projekti kohta;“

(d) lisatakse punktid sb–sf:

„sb) investeeringuteks ettenähtud abi artikli 36a lõigetes 1 ja 2 osutatud laadimis- või tankimistaristule: 20 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta ning abikavade puhul keskmise aastaeelarvega 150 miljonit eurot;

sc) investeeringuteks ettenähtud abi hoonete keskkonnatoime ja energiatõhususe kombineeritud parandamiseks, nagu on osutatud artikli 38 lõikes 3b ja artikli 39 lõikes 2a: 30 miljonit eurot projekti kohta;

sd) investeeringuteks ettenähtud abi energiatõhususse tehtavateks investeeringuteks, mis kuuluvad artikli 38 lõike 7 kohaldamisalasse: 30 miljonit eurot nominaalsest makstavast kogusummast projekti kohta;

se) investeeringuteks ettenähtud abi hoonete energiatõhususe projektidele rahastamisvahenditena: artikli 39 lõikes 5 sätestatud summad;

sf) abiks artiklis 44a osutatud keskkonnamaksude või -lõivude vähendusena: 50 miljonit eurot kava kohta aastas;“

(e) punkt v asendatakse järgmisega:

„v) taastuvallikatest toodetud elektri kasutamise edendamiseks antava tegevusabi puhul, nagu on osutatud artiklis 42, ning väikekäitistes taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuvallikatest toodetud energia kasutamise ning taastuenergiakogukondade edendamiseks antava tegevusabi puhul, nagu on osutatud artiklis 43: 20 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta;“

(f) lisatakse punkt va:

„va) väikekäitistes taastuvallikatest toodetud vesiniku ja taastuenergia kasutamise ning taastuenergiakogukondade edendamiseks antava tegevusabi puhul, nagu on osutatud artiklis 43, ning taastuvallikatest toodetud elektri kasutamise edendamiseks antava tegevusabi puhul, nagu on osutatud artiklis 42: 250 miljonit eurot aastas, võttes arvesse kõikide kõnealuse artikli kohaldamisalasse kuuluvate kavade kogueelarvet;“

(g) punktid w ja x asendatakse järgmisega:

„w) abi artiklis 46 osutatud kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemidele: 50 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta;

x) abi artiklis 48 osutatud energiataristule: 70 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta;“

(3) artikli 5 lõikesse 2 lisatakse punkt ga:

„ga) abi, et anda VKEdele väiksema tasu eest või tasuta juurdepääs artikli 2 punktides 94 ja 95 määratletud innovatsiooni nõustamisteenustele ja innovatsiooni toetavatele teenustele, mida pakuvad näiteks teadusorganisatsioonid ja teadmisi levitavad organisatsioonid, teadustaristud, katse- ja eksperimentitaristud või innovatsiooniklastrid abikava alusel, kui täidetud on järgmised tingimused:

- i) tasude vähendamisest või tasuta juurdepääsust saadav eelis on arvuliselt kindlaks määratav ja tõendatav;
- ii) teenuste täielik või osaline hinnaalandus ja normid, mille kohaselt VKEd allahindluse taotluse esitavad ja välja valitakse, tehakse üldsusele teatavaks (veebisaitidel või muul sobival viisil), enne kui teenuseosutaja hakkab allahindlust pakkuma;
- iii) teenuseosutaja peab aruandlust igale VKE-le hinnaalandusena antud abisummade kohta, et tagada artikli 28 lõigetes 3 ja 4 märgitud ülemmäärade järgimine. Seda aruandlust säilitatakse kümme aastat alates kuupäevast, mil teenuseosutaja viimast korda abi andis;“

(4) artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) investeeringuteks ettenähtud regionaalabi korral: viiakse ellu projekt, mida abi puudumisel ei oleks asjaomases piirkonnas ellu viidud või mis ei oleks olnud abisaaja jaoks asjaomases piirkonnas või EMPs piisavalt tulus;“

(b) lõikele 5 lisatakse punktid m ja n:

„m) keskkonnakahju tervendamiseks ning looduslike elupaikade ja ökosüsteemide taastamiseks antav abi, kui tervendamise või taastamise kulud ületavad maa või kinnistu väärtuse suurenemist ning täidetud on artiklis 45 sätestatud tingimused;

n) elurikkuse kaitseks ning kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks kasutatavate looduspõhiste lahenduste rakendamiseks antav abi, kui täidetud on artiklis 45 sätestatud tingimused.“;

(5) artikli 7 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Abi osakaalu ja abikõlblike kulude arvutamisel lähtutakse kõigi kasutatavate arvude puhul summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud. Abikõlblike kulusid tõendatakse selgete, konkreetsete ja ajakohaste kirjalike tõenditega. Abikõlblike kulude summa võib arvutada kooskõlas lihtsustatud kulude kohaldamisega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1303/2013 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1060,* olenevalt sellest, kumb on kohaldatav, tingimusel et tehingut rahastatakse vähemalt osaliselt liidu vahenditest, mis lubavad neid lihtsustatud kuluvõimalusi kasutada, ja et abikõlblike kulude kategooria on erandit käsitleva sätte kohaselt abikõlblik.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).“;

(6) artikli 8 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui koos riigiabi andmisega toimub liidu institutsioonide, asutuste, ühissettevõtjate või muude organite poolt keskselt hallatav liidu rahastamine, mis ei ole otseselt või kaudselt liikmesriigi kontrolli all, võetakse arvesse ainult riigiabi, et määrata kindlaks, kas teavitamise künniseid ja abi ülemmäära või maksimaalseid abisummasid on järgitud, eeldusel et avalikust sektorist saadud toetuse kogusumma, mida antakse samade abikõlblike kulude katmiseks, ei ületa kõige soodsamat rahastamise määra, mis on sätestatud liidu õigusaktidega kehtestatud eeskirjades. Erandina võib Euroopa Kaitsefondist projektidele antava avaliku sektori rahastamise kogusumma jõuda projekti abikõlblike kulude kogusummani, kui järgitakse käesolevas määruses sätestatud teavitamiskünniseid ning abi ülemmäärasid ja maksimaalseid abisummasid.“;

(7) artikli 9 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad terviklikul riikliku või piirkondliku tasandi riigiabi veebisaidil järgmise teabe avaldamise:

- (a) artiklis 11 osutatud koondteave II lisaga ette nähtud standardvormis või link sellele;
- (b) iga abimeetme terviktekst, nagu on osutatud artiklis 11, või link sellele;
- (c) III lisas osutatud teave iga 100 000 eurot ületava üksikabi kohta või muude kui 2a. jao kohaste põllumajandusliku esmatootmisega tegelevate abisaajate puhul iga 60 000 eurot ületava üksikabi kohta ja muude kui 2a. jao kohaste kalandus- ja vesiviljelussektoris tegutsevate abisaajate puhul iga 30 000 eurot ületava üksikabi kohta.

Artiklis 20 osutatud Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi puhul avaldatakse käesolevas lõikes osutatud teave selle liikmesriigi veebisaidil, kus asub asjaomane korraldusasutus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1299/2013*

artiklile 21 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1059** artiklile 45, olenevalt sellest, kumb on kohaldatav. Alternatiivse võimalusena võivad osalevad liikmesriigid otsustada, et iga riik avaldab vastaval veebisaidil teabe oma territooriumil võetavate abimeetmete kohta.

Esimeses lõigus sätestatud avaldamiskohustusi ei kohaldata artiklis 20a osutatud Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi, põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma projektidele antava abi ega kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidele antava abi suhtes, mida antakse artikli 19b kohaselt.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1299/2013 erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil (ELT L 347, 20.12.2013, lk 259).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1059, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondist ja välistegevuse rahastustest toetatava Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) erisätteid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 94).“;

(8) artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13

Regionaalabi ulatus

Käesolevat jagu ei kohaldata järgmise abi suhtes:

- a) terase-, pruunsöe- ja söesektoris antav abi;
- b) abi transpordisektorile ja sellega seotud taristule ning abi energiatootmisele, -salvestamisele, -ülekandele, -jaotusele ja -taristule, välja arvatud investeeringuteks ettenähtud regionaalabi äärepoolseimates piirkondades ja regionaalse tegevusabi kavad;
- c) regionaalabi selliste kavade vormis, mis on suunatud piiratud arvule konkreetsetele majandussektoritele; kavasid, millega soodustatakse turismindust või põllumajandustoodete tootmist ja turustamist, ei peeta konkreetsele majandussektorile suunatuks;
- d) regionaalne tegevusabi ettevõtjatele, kelle põhitegevus kuulub NACE Rev. 2 K jao „Finants- ja kindlustustegevus“ alla, või ettevõtjatele, kes täidavad kontsernisisesid ülesandeid ja kelle põhitegevus kuulub NACE Rev. 2 klassi 70.10 „Peakontorite tegevus“ või 70.22 „Äri- ja muu juhtimisalane nõustamine“;
- e) abi, millega kaetakse hoonete, maa ja seadmete investeerimiskulud, kui need on osa artikli 25 alusel toetatavast projektist.“;

(9) artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 3 kolmas lause asendatakse järgmisega:

„Suurettevõtjatele võib abi anda piirkonnas uut majandustegevust tekitavaks alginvesteeringuks.“;

(b) lõiked 4, 5 ja 6 asendatakse järgmistega:

„4. Abikõlblikud kulud on üks või mitu järgmistest:

- (a) materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute kulud või
- (b) alginvesteeringuga loodud töökohtadest tulenevad prognoositud palgakulud, mis arvutatakse välja kaheks aastaks, või

- (c) punktides a ja b osutatud kulude osa kombinatsioon, mille suurus ei ületa punkti a või b summat, olenevalt sellest, kumb on suurem.

5. Investeeringut tuleb pärast investeeringu lõpuleviimist säilitada asjasse puutuvast piirkonnas vähemalt viis aastat (VKEde korral kolm aastat). See ei takista selle perioodi jooksul masinate või seadmete väljavahetamist, kui need on vananenud või purunenud, tingimusel et majandustegevust jätkatakse asjaomases piirkonnas miinimumperioodi jooksul.

6. Omandatav vara peab olema uus, välja arvatud VKEde omandatava vara ja ettevõtete omandamise korral.“;

(c) lisatakse järgmine lõige 6a:

„6a. Renditud materiaalse vara omandamisega seotud kulusid võib arvesse võtta üksnes järgmistel tingimustel:

- (a) maa ja hoonete rentimise korral peab rendileping kestma suurettevõtjate puhul vähemalt viis aastat ning VKEde puhul vähemalt kolm aastat pärast investeeringu lõpuleviimise eeldatavat kuupäeva;
- (a) seadmete või masinate rentimise korral peab rentimine toimuma kapitalirendi vormis ning rendileping peab sisaldama abisaaja kohustust osta vara lepingu lõppedes välja.

Alginvesteeringu puhul, millele on osutatud artikli 2 punkti 49 alapunktis b või punkti 51 alapunktis b, tuleb põhimõtteliselt arvesse võtta üksnes ostjaga mitteseotud kolmandatelt isikutelt ostetud vara soetamise kulusid. Kui väikeettevõtja äritegevuse võtab üle algse omaniku perekonnaliige või ettevõtja töötaja, siis ei ole vaja täita tingimust, et varad tuleb osta kolmandalt isikult, kes ei ole ostjaga seotud. Tehing peab toimuma turutingimustel. Kui ettevõtte varade omandamisega kaasneb täiendav regionaalabi kõlblik investeering, tuleb sellise täiendava investeeringuga seotud abikõlblikud kulud liita ettevõtte varade soetamise kuludele. Kui varade soetamiseks on enne nende ostmist juba abi antud, tuleb sellise vara maksumus ettevõtte omandamisega seotud abikõlblikest kuludest maha arvata.“;

(d) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Suurettevõtjatele tootmisprotsessi põhjalikuks muutmiseks antud abi korral peavad abikõlblikud kulud ületama ajakohastatava tegevusega seotud vara kulumit eelneva kolme majandusaasta jooksul. Olemasoleva ettevõtte tegevuse mitmekesistamiseks antud abi puhul peavad abikõlblikud kulud ületama vähemalt 200 % uuesti kasutatava vara arvestuslikku väärtust, mis on registreeritud tööde algusele eelneval majandusaastal.“;

(e) lõiget 8 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu punkt d asendatakse järgmisega:

„d) vara peab olema arvatud abi saava ettevõtja varade hulka ja see peab jääma vähemalt viieks aastaks (VKEde puhul kolmeks aastaks) seotuks projektiga, mille jaoks abi antakse.“;

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Suurettevõtjate puhul on immateriaalse vara kulud abikõlblikud ainult kuni 50 % ulatuses alginvesteeringu kõigist abikõlblikest investeerimiskuludest. VKEde puhul on abikõlblikud 100 % immateriaalse vara kuludest.“;

(f) lõike 9 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) investeerimisprojekt peab tooma kaasa asjaomase ettevõtja töötajate arvu suurenemise kokkuvõttes võrreldes eelnenud 12 kuu keskmisega, pärast loodud

töökohtade arvust selle perioodi jooksul kaotatud töökohtade mahaarvamist, väljendatuna aasta tööühikutes;

b) kõik töökohad tuleb täita kolme aasta jooksul pärast investeeringu lõpuleviimist;“

(g) lõiked 10 ja 11 jäetakse välja;

(h) lõike 12 esimene lause asendatakse järgmisega:

„12. Abi osakaal ei tohi ületada abi ülemmäära, mis on kindlaks määratud abi andmise ajal asjaomases piirkonnas kehtiva regionaalabi kaardiga.“;

(i) lõiked 14 ja 15 asendatakse järgmisega:

„14. Abisaaja enda rahaline panus peab moodustama vähemalt 25 % abikõlblikest kuludest omavahenditena või välise finantseerimisena vormis, mis ei hõlma avaliku sektori toetust. Nõuet, et omavahendid peavad moodustama 25 % kuludest ei kohaldata investeeringuteks ettenähtud abi suhtes, mida antakse äärepoolseimates piirkondades, kui väiksem panus on vajalik abi ülemmäära täielikuks järgimiseks.

15. Määrusega (EL) nr 1299/2013 või määrusega (EL) 2021/1059 hõlmatud Euroopa territoriaalse koostöö projektidega seotud alginvesteeringu puhul kohaldatakse kõigi projektis osalevate abisaajate suhtes selle piirkonna abi osakaalu, kus alginvesteering tehti. Kui alginvesteering tehti kahes või enamas abi saavas piirkonnas, siis on abi ülemmäär see, mida kohaldatakse abi saavas piirkonnas, kus abikõlblike kulusid kanti suurimas summas. Aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt abikõlblikus abi saavas piirkonnas kohaldatakse käesolevat sätet suurettevõtjate suhtes ainult juhul, kui alginvesteering tekitab uue majandustegevuse.“;

(10) artikli 15 lõike 3 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„3. Hõredalt ja väga hõredalt asustatud piirkondades hoiavad regionaalse tegevusabi kavade ära elanikkonna vähenemise või aitavad seda piirata järgmistel tingimustel:“;

(11) artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Abikõlblikud kulud on üks või mitu järgmistest:

- a) materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud, kui need ei kuulu artikli 25 kohaldamisalasse;
- b) otseselt investeerimisprojektiga loodud töökohtade prognoositud palgakulud, mis arvutatakse välja kaheks aastaks;
- c) punktides a ja b osutatud kulude osa kombinatsioon, mille suurus ei ületa punkti a või b summat, olenevalt sellest, kumb on suurem.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel abikõlblike kuludena käsitamiseks peavad investeeringud seisnema järgnevas:

- a) investeering materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses uue ettevõtte asutamisega, olemasoleva ettevõtte tootmisvõimsuse suurendamine, ettevõtte toodangu mitmekesistamine, kui laienetakse tooteturgudele, kus ettevõtte enne ei tegutsenud, või kõnealuse investeeringuga seotud ettevõtte kogu tootmisprotsessi täielik ümberkorraldamine või
- b) vara soetamine ettevõttelt, mis on lõpetanud tegevuse või oleks tegevuse lõpetanud, kui seda ei oleks ostetud. Üksnes ettevõtja aktsiate või osakute omandamine ei kvalifitseeru investeeringuks. Tehing peab toimuma turutingimustel. Põhimõtteliselt

tuleb arvesse võtta üksnes ostjaga mitteseotud kolmandatelt isikutelt ostetud vara soetamise kulusid. Kui väikeettevõtja äritegevuse võtab üle algse omaniku perekonnaliige või ettevõtja töötaja, siis ei ole vaja täita tingimust, et varad tuleb osta kolmandalt isikult, kes ei ole ostjaga seotud.

Asendusinvesteeringut ei käsitata seega käesoleva lõike tähenduses investeeringuna.“;

(b) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) vara peab olema amortiseeritav;“

ii) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) vara peab olema arvatud abi saava ettevõtja varade hulka ja see peab jääma vähemalt kolmeks aastaks seotuks projektiga, mille jaoks abi antakse.“;

(c) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) keskmise suurusega ettevõtjate puhul 10 % abikõlblikest kuludest;“

ii) lisatakse järgmine punkt c:

„c) kui abi osakaal arvutatakse lõike 2 punkti c alusel, ei tohi abi ülemmäär ületada kõige soodsamat summat, mis tuleneb kõnealuse osakaalu kohaldamisest investeeringukulu või palgakulu alusel.“;

(12) artikkel 21 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 21

Riskifinantseerimisabi

1. VKEde riskifinantseerimise abikavad on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Liikmesriigid võtavad kas otse või volitatud üksuse kaudu riskifinantseerimismeetme ühe või mitme finantsvahendaja vahendusel. Liikmesriigid või volitatud üksused teevad finantsvahendajatele avaliku sektori makse kooskõlas lõigetega 9–13 allpool ning finantsvahendajad teevad riskifinantseerimisinvesteeringud abikõlblikesse ettevõtjatesse. Liikmesriigid ega volitatud üksused ei investeeri otse abikõlblikesse ettevõtjatesse ilma finantsvahendajat kasutamata.

3. Abikõlblikud ettevõtjad on ettevõtjad, kes algse riskifinantseerimisinvesteeringu ajal on börsil noteerimata VKEd ja täidavad vähemalt ühte järgmistest kriteeriumidest:

a) nad ei ole tegutsenud ühelgi turul;

b) nad on tegutsenud mis tahes turul vähem kui kümme aastat alates nende registreerimisest ja/või innovatiivsete ettevõtete puhul seitse aastat alates nende esimesest kaubanduslikust müügist. Teise ettevõtja tegevuse üle võtnud või ühinemise teel loodud abikõlblike ettevõtjate puhul hõlmab abikõlblikkuse periood asjaomase ettevõtja või ühinenud ettevõtjate tegutsemisaega. Abikõlblike ettevõtjate puhul, kes ei kuulu registreerimisele, hakatakse abikõlblikkuse perioodi arvestama hetkest, mil ettevõtja alustab majandustegevust, või hetkest, mil ta on kohustatud maksma oma majandustegevuselt maksu, olenevalt sellest, kumb on varasem;

- c) nad vajavad algset riskifinantseerimisinvesteeringut, mis uue majandustegevuse jaoks koostatud äriplaani kohaselt moodustab rohkem kui 50 % nende keskmisest aastakäibest eelneva viie aasta jooksul. Investeeringuid, mille eesmärk on parandada märkimisväärselt tegevuse keskkonnatoimet kooskõlas artikli 36 lõikega 2, ning muid keskkonnakestlikke investeeringuid, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 artikli 2 punktis 1, käsitatakse uude majandustegevusse investeerimisena, kui nende jaoks vajalik algne rahastamine ületab [30 %] eelmise viie aasta keskmisest aastakäibest.
4. Riskifinantseerimisinvesteering võib hõlmata ka jätkuinvesteeringuid abikõlblikesse ettevõtjatesse, sealhulgas pärast abikõlblikkuse perioodi, millele on osutatud lõike 3 punktis b, kui on täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused:
- a) lõikes 8 osutatud riskifinantseerimise kogusummat ei ületata;
 - b) jätkuinvesteeringute võimalus oli ette nähtud algses äriplaanis;
 - c) jätkuinvesteeringu saav ettevõtja ei ole I lisa artikli 3 lõike 3 tähenduses seotud teise ettevõtjaga, kes ei ole finantsvahendaja või meetme raames riskifinantseerimist pakkuv sõltumatu erainvestor, välja arvatud juhul, kui uus üksus on VKE.
5. Abikõlblikesse ettevõtjatesse võib riskifinantseerimisinvesteeringuid teha omakapitali, kvaasiomakapitaliinvesteeringute, laenude, garantiide või nende kombinatsiooni vormis.
6. Kui antakse garantiisid, siis ei tohi garantii moodustada garanteeritud laenust üle 80 %.
7. Omakapitali ja kvaasiomakapitali kujul abikõlblikesse ettevõtjatesse tehtavate riskifinantseerimisinvesteeringute puhul võib riskifinantseerimise meetmega asenduskapitali toetada üksnes juhul, kui viimast kombineeritakse uue kapitaliga, mis moodustab vähemalt 50 % igast investeeringust abikõlblikku ettevõtjasse.
8. Lõikes 5 osutatud riskifinantseerimisinvesteeringu makstav kogusumma ei tohi ületada 15 miljonit eurot abikõlbliku ettevõtja kohta mis tahes riskifinantseerimismeeetme raames. Riskifinantseerimisinvesteeringu maksimumsumma arvutamisel võetakse arvesse järgmist:
- a) laenude ja võlana struktureeritud kvaasiomakapitali investeeringute puhul instrumendi nominaalsumma;
 - b) garantiide puhul aluseks oleva laenu nominaalsumma.
9. Finantsvahendajatele võidakse avaliku sektori makseid teha ühel järgmisel viisil:
- a) omakapital või kvaasiomakapital või rahaeraldus riskifinantseerimisinvesteeringute tegemiseks otse või kaudselt abikõlblikesse ettevõtjatesse;
 - b) laenud riskifinantseerimisinvesteeringute tegemiseks otse või kaudselt abikõlblikesse ettevõtjatesse;
 - c) garantiid kahjumite katmiseks, mis tulenevad riskifinantseerimisinvesteeringutest, mis on tehtud otse või kaudselt abikõlblikesse ettevõtjatesse.
10. Liikmesriikide või volitatud üksuse ja finantsvahendaja riski-tulu jagamise kord peab olema sobilik ning vastama järgmistele tingimustele:
- a) muude riskifinantseerimisabi vormide kui garantiide puhul eelistatakse asümmeetrilist kasumijagamist langusriski kaitsele; asümmeetrilise kahumijagamise korral riiklike ja erainvestorite vahel piirduv riikliku investori esimese järjekoha kahju 25 %ga riskifinantseerimise investeeringust;

- b) garantiide kujul antava riskifinantseerimisabi puhul on garantiimäär kuni 80 % ja liikmesriigi kantav kogukahju on kuni 25 % aluseks olevast garanteeritud portfelist. Tasuta võib anda ainult garantiisid, mis katavad garanteeritud portfelli oodatavat kahju. Kui garantii hõlmab ka ettenägematute kahjude katmist, maksab finantsvahendaja garantii selle osa eest, mis on mõeldud ettenägematute kahjude katmiseks, turutingimustele vastavat garantiipreemiat.

11. Kui avaliku sektori makse finantsvahendajale tehakse omakapitali või kvaasiomakapitali kujul, millele on osutatud lõike 9 punktis a, ei tohi rohkem kui 30 % finantsvahendaja kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali koondsummast kasutada likviidsuse juhtimise eesmärgil.

12. Riskifinantseerimismeetmete puhul, millega tehakse abikõlblikele ettevõtjatele riskifinantseerimisinvesteeringuid omakapitali, kvaasiomakapitali või laenude kujul, peab finantsvahendajale tehtav avaliku sektori makse suurendama sõltumatute erainvestorite poolset lisarahastamist finantsvahendajate või abikõlblike ettevõtjate tasandil, et saavutada eraosaluse määr, mis ulatub vähemalt järgmiste miinimumkünnisteni:

- a) 10 % riskifinantseerimisinvesteeringust, mis antakse lõike 3 punktis a osutatud abikõlblikule ettevõtjale;
- b) 40 % riskifinantseerimisinvesteeringust, mis antakse lõike 3 punktis b osutatud abikõlblikule ettevõtjale;
- c) 60 % riskifinantseerimisinvesteeringust, mis antakse lõike 3 punktis c osutatud abikõlblikule ettevõtjale, ja riskifinantseerimise jätkuinvesteeringute puhul abikõlblikule ettevõtjale pärast abikõlblikkuse perioodi, millele on osutatud lõike 3 punktis b.

Artikli 21a alusel maksusoodustustena riskifinantseerimisabi saavatele sõltumatutele erainvestoritele antavat rahastamist ei võeta arvesse esimeses lõigus märgitud erasektori osalemise koondmäärade arvutamisel.

Esimese lõigu punktides b ja c nimetatud erasektori osalemise määrasid vähendatakse punkti b puhul 20 % ja punkti c puhul 30 %, kui on tegemist investeeringutega, mis tehakse aluselepingu artikli 107 lõike 3 punkti a kohaselt riskifinantseerimisinvesteeringu tegemise ajal kehtival heakskiidetud regionaalabi kaardil märgitud abi saavates piirkondades.

13. Kui riskifinantseerimismeetmed rakendatakse finantsvahendaja kaudu ja see on suunatud eri arengustaadiumis olevatele abikõlblikele ettevõtjatele, nagu osutatud lõigetes 3 ja 4, saavutab finantsvahendaja eraosaluse määra, mis vastab vähemalt alusportfelli tehtud üksikute investeeringute mahul põhinevale kaalutud keskmisele ning mis tuleneb osaluskünniste kohaldamisest selliste investeeringute suhtes, nagu on osutatud lõikes 12, välja arvatud juhul, kui sõltumatute erainvestorite nõutav osalemine saavutatakse abikõlblike ettevõtjate tasandil.

14. Finantsvahendajad ja fondivalitsejad valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega. Menetlus põhineb kogemuste, pädevuse ning tegevusvõime ja finantssuutlikkusega seotud objektiivsetel kriteeriumidel ja vastab järgmistele tingimustele:

- a) tagatakse, et nõuetele vastavad finantsvahendajad ja fondivalitsejad määratakse kindlaks kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega;
- b) finantsvahendajaid ja fondivalitsejaid ei diskrimineerita tulenevalt nende asutamiskohast või registrisse kandmisest mis tahes liikmesriigis;

- c) võidakse nõuda, et nõuetele vastavad finantsvahendajad ja fondivalitsejad peavad täitma investeringute laadi tõttu objektiivselt põhjendatud eelnevalt kindlaks määratud kriteeriumid;
- d) seatakse eesmärgiks võtta kasutusele sobilik riski-tulu jagamise kord, nagu on kirjeldatud lõikes 10.

15. Riskifinantseerimise meetmetega tagatakse, et avaliku sektori makse saavad finantsvahendajad teevad kasumipõhiseid otsuseid, kui nad teevad riskifinantseerimisinvesteeringuid abikõlblikesse ettevõtjatesse. See kohustus loetakse täidetuks, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) liikmesriik või meedet rakendav üksus näeb ette hoolsuskohustuse täitmise menetluse, et tagada riskifinantseerimismeele rakendamiseks ärilises mõttes usaldusväärne investeerimisstrateegia, sealhulgas asjakohane riskide hajutamine, et investeerimisportfell oleks majanduslikult elujõuline ning portfelli suuruse ja territoriaalse hõlmavuse seisukohast tõhus;
- b) abikõlbliku ettevõtja riskifinantseerimisinvesteeringu saamise aluseks on elujõuline äriplaan, mis sisaldab üksikasjalikke andmeid toote, müügi ja kasumlikkuse arengu kohta ning milles on eelnevalt kindlaks tehtud finantsiline elujõulisus;
- c) iga omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringu jaoks on olemas selge ja realistlik väljumisstrateegia.

16. Finantsvahendajaid juhitakse äriliste põhimõtete alusel. See nõue on täidetud, kui finantsvahendaja ja riskifinantseerimismeele liigist sõltuvalt fondivalitseja vastavad järgmistele tingimustele:

- a) nad on seaduse või lepinguga kohustatud tegutsema kooskõlas parimate tavade ja heas usus tegutsevalt professionaalselt juhilt eeldatava hoolsusega ning vältides huvide konflikti; kohaldatakse regulatiivset järelevalvet;
- b) nende töötasu peab vastama turutavadele. See nõue loetakse täidetuks, kui nad valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva valikumenetluse alusel kooskõlas lõikega 14;
- c) nende töötasu peab olema seotud tulemuslikkusega või nad peavad jagama investeerimisriski, kaasinvesteeringute oma vahendeid tagamaks, et nende huvid on pidevalt kooskõlas liikmesriigi või volitatud üksuse huvidega;
- d) nad kehtestavad investeerimisstrateegia, kriteeriumid ja investeeringute kavandatava ajakava;
- e) investoritel on õigus olla esindatud investeerimisfondi juhtorganites, nagu järelevalvenõukogu või nõuandekomitee.

17. Riskifinantseerimismeele puhul, kui riskifinantseerimisinvesteering antakse abikõlblikele ettevõtjatele garantiide, laenude või võlana struktureeritud kvaasiomakapitali investeeringutena, teeb finantsvahendaja abikõlblikesse ettevõtjatesse riskifinantseerimisinvesteeringuid, mida ei oleks tehtud või oleks tehtud piiratud ulatuses või muul viisil, kui abi ei oleks antud. Finantsvahendaja peab suutma tõendada, et eksisteerib mehhanism, millega tagatakse, et abist saadav kasu läheb suurimal võimalikul määral lõplikele abisaajatele suuremate rahastamismahtude, riskantsemate portfelli, väiksemate tagatisnõuete, väiksemate garantiipreemiate või madalamate intressimäärade kujul.

18. Riskifinantseerimismeele, millega tehakse riskifinantseerimisinvesteeringuid VKEdesse, kes ei täida lõikes 3 sätestatud tingimusi, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses

siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, eeldusel et täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) abi vastab VKEde tasandil tingimustele, mis on sätestatud komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013*, komisjoni määruses (EL) nr 1408/2013** või komisjoni määruses (EL) nr 717/2014***, olenevalt sellest, milline neist on kohaldatav;
- b) kõik tingimused, mis on sätestatud käesolevas artiklis, välja arvatud need, mis on sätestatud lõigetes 3, 4, 8, 12 ja 13, on täidetud;
- c) riskifinantseerimismeetmete puhul, millega tehakse abikõlblikele ettevõtjatele riskifinantseerimisinvesteeringuid omakapitali, kvaasiomakapitali või laenude kujul, peab meede suurendama sõltumatute erainvestorite poolset lisarahastamist finantsvahendajate või VKEde tasandil nii, et saavutada eraosaluse määr, mis ulatub vähemalt 60 %ni VKEdele antavast riskifinantseerimisest.

* Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist väheste tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1).

** Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist väheste tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9).

*** Komisjoni 27. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist väheste tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.6.2014, lk 45).“;

(13) lisatakse artikkel 21a:

„Artikkel 21a

Riskifinantseerimisabi erasektori investoritele tehtavate maksusoodustustena

1. VKEde riskifinantseerimise abikavad, mille alusel tehakse maksusoodustusi sõltumatutele erasektori investoritele, kes on füüsilised isikud, kes annavad abikõlblikele ettevõtjatele otse või kaudselt riskifinantseerimist, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud ettevõtjad on määratletud artikli 21 lõigetes 3 ja 4. Artikli 21 ja käesoleva artikli alusel igasse abikõlblikusse ettevõtjasse tehtava riskifinantseerimisinvesteeringu kogusumma ei tohi ületada artikli 21 lõikes 8 sätestatud maksimumsummat.

3. Kui sõltumatu erainvestor annab riskifinantseerimist kaudselt finantsvahendaja vahendusel, siis tehakse nõuetele vastav investeering finantsvahendaja aktsiate või osakute omandamise teel ning finantsvahendaja teeb omakorda abikõlblikesse ettevõtjatesse riskifinantseerimisinvesteeringuid artikli 21 lõigetes 5–8 sätestatud kujul ja tingimustel. Finantsvahendaja ega selle juhid ei tohi saada osutatud teenuste eest maksusoodustusi.

4. Kui sõltumatu erainvestor annab riskifinantseerimist otse abikõlblikule ettevõtjale, siis käsitletakse abikõlbliku investeeringuna ainult abikõlbliku ettevõtja emiteeritud täisriskiga lihtaktsiate omandamist. Neid aktsiaid tuleb säilitada vähemalt kolm aastat. Asenduskapitali võib kasutada ainult artikli 21 lõikes 7 sätestatud tingimustel. Aktsiate müügist tuleneva kahju võib tulumaksuga tasaarveldada. Dividendidega seotud maksusoodustuse puhul võib kvalifitseeruvate aktsiatega seotud mis tahes dividendi täiel määral tulumaksuga maksustatavast tulust maha arvata. Samamoodi võib kapitali kasvutuluga seotud maksusoodustuse puhul maksustatavast kapitali kasvutulust täielikult maha arvata mis tahes tulu, mis on saadud kvalifitseeruvate aktsiate müügist. Lisaks sellele võib kapitali kasvutuluga

seotud maksukohustuse kvalifitseeruvate aktsiate müügi korral edasi lükata, kui see summa reinvesteeritakse uutesse kvalifitseeruvatesse aktsiatesse ühe aasta jooksul.

5. Maksimaalne maksusoodustus ei tohi ületada sõltumatu erainvestori maksimaalset maksukohustust, mille suhtes soodustust kohaldatakse. Selleks et tagada sõltumatu erainvestori nõuetekohane osalemine kooskõlas artikli 21 lõikega 12, ei tohi maksusoodustus ületada järgmisi ülempiire:

- a) 50 % sõltumatu erainvestori abikõlblikust investeeringust, kui lõpliku abisaaja suhtes kohaldatakse artikli 21 lõike 3 punkti a;
- b) 35 % sõltumatu erainvestori abikõlblikust investeeringust, kui lõpliku abisaaja suhtes kohaldatakse artikli 21 lõike 3 punkti b;
- c) 20 % sõltumatu erainvestori abikõlblikust investeeringust, kui lõpliku abisaaja suhtes kohaldatakse artikli 21 lõike 3 punkti c või abikõlbliku jätkuinvesteeringu puhul pärast artikli 21 lõike 3 punktis b nimetatud abikõlblikkuse perioodi.

Esimese lõigu punktides b ja c nimetatud maksusoodustuse ülempiire võib suurendada punkti b puhul kuni 50 % ja punkti c puhul kuni 35 %, kui on tegemist investeeringutega, mis tehakse aluselepingu artikli 107 lõike 3 punkti a kohaselt heakskiidetud regionaalabi kaardil märgitud abi saavates piirkondades.“;

(14) artiklit 22 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Abikõlblikud on börsil noteerimata väikeettevõtjad viie aasta jooksul alates nende registreerimisest, kui ettevõtja täidab järgmised tingimused:

- a) ta ei ole teise ettevõtja tegevust üle võtnud;
- b) ta ei ole veel kasumit jaotanud;
- c) ta ei ole moodustatud ühinemise teel.

Abikõlblike ettevõtjate puhul, kes ei kuulu registreerimisele, hakatakse viieaastast abikõlblikkuse perioodi arvestama hetkest, mil ettevõtja alustab majandustegevust, või hetkest, mil ta on kohustatud maksma oma majandustegevuselt maksu, olenevalt sellest, kumb on varasem.

Erandina esimese lõigu punktist c loetakse käesoleva artikli kohaselt abikõlblike ettevõtjate ühinemisel moodustatud ettevõtjad ka abikõlblikuks kuni viie aasta jooksul alates kõige vanema ühineva ettevõtja registreerimisest.“;

(b) lisatakse lõige 6:

„6. Lisaks käesoleva artikli lõigetes 3–5 märgitud summadele võib idufirmadele abi anda intellektuaalomandi õiguste ja nende kasutusõiguste üleandmise teel teadusorganisatsioonilt, kus kõnealune intellektuaalomandi õigus on välja töötatud, kui:

- a) see antakse üle väikesele ja innovaatilisele ettevõttele;
- b) üleandmine on vajalik uue toote või teenuse turule toomiseks ning
- c) intellektuaalomandi õiguse väärtus määratakse kindlaks turuhinna alusel, mis tähendab, et selleks kasutatakse järgmisi meetodeid:
 - i) summa määratakse kindlaks konkurentsil põhineva avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva müügitehingu tulemusena;

- ii) sõltumatu eksperdi hinnang kinnitab, et summa on vähemalt võrdne turuhinnaga;
- iii) summa on teadusorganisatsiooni ja idufirma turutingimustel peetud läbirääkimiste tulemus;
- iv) kui idufirmal on koos teadusorganisatsiooniga loodud intellektuaalomandi õiguse suhtes eesõigus ja teadusorganisatsioon kasutab vastastikust õigust küsida kolmandatelt isikutelt majanduslikult soodsamaid pakkumisi, nii et koostöös osalev idufirma peab oma pakkumist vastavalt kohandama.

Turuhinnast võidakse maha arvata selle rahalise ja mitterahalise panuse koguväärtus, mille idufirma on teinud kõnealuse intellektuaalomandi õiguse loomiseks ellu viidud teadusorganisatsiooni tegevuse kuludes.

Kuigi eespool kirjeldatud viisil kindlaks määratud intellektuaalomandi õiguse väärtus võib olla suurem kui 0,8 miljonit eurot, ei tohi selles lõigus kirjeldatud täiendav abisumma ületada 0,8 miljonit eurot.“; Täiendav abisumma osutab eespool kirjeldatud viisil üle antud ja kindlaks määratud intellektuaalomandi õiguse väärtusele, sh eespool nimetatud mahaarvamine, mis ei ole kaetud omavahendite ja/või muude vahenditega.“;

(15) artikli 23 lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Abi võib anda maksusoodustusena sõltumatutele erainvestoritele, kes on füüsilised isikud, seoses nende riskifinantseerimisinvesteeringutega, mis tehakse alternatiivse kauplemisplatvormi kaudu ettevõtjatesse, mis on abikõlblikud artikli 21a lõigetes 2 ja 5 sätestatud tingimuste kohaselt.“;

(16) artiklit 24 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Abikõlblikud on järgmised kulud:

- (a) kulud, mis on seotud esmase sõelumise ja ametliku hoolsuskohustuse menetlusega, mille viivad läbi finantsvahendajate juhid või investorid, et teha kindlaks abikõlblikud ettevõtjad artiklite 21, 21a ja 22 kohaselt;
- (b) komisjoni delegeeritud määruse 2017/565* artikli 36 lõikes 1 määratletud investeerimisanalüüside kulud artiklite 21, 21a ja 22 kohase abikõlbliku üksikettevõtja puhul, kui neid analüüsi levitatakse avalikult ja kui neid on levitatud investeerimisanalüüsi teenuseosutaja klientidele enne avalikku levitamist, neid levitatakse avalikult samas vormis ja hiljemalt kolm kuud pärast esimest klientidele levitamist.

3. Lõike 2 punktis b osutatud investeerimisanalüüsid peavad vastama komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/565 artiklites 36 ja 37 sätestatud tingimustele.

* Komisjoni 25. aprilli 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/565, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL seoses investeerimisühingute suhtes kohaldatavate organisatsiooniliste nõuete ja tegutsemistingimustega ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega (ELT L 87, 31.3.2017, lk 1).“;

(b) lisatakse järgmine lõige 4:

„4. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.“;

(17) artiklit 25 muudetakse järgmiselt:

- (a) lõike 3 punkt e asendatakse järgmisega:
- „e) täiendavad üldkulud ja muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud, mis on kantud otseselt projekti tõttu; piiramata artikli 7 lõike 1 kolmanda lause kohaldamist võidakse kaudsed teadus- ja arendustegevuse projektikulud arvutada ka lihtsustatud kuluarvestuse alusel, mis seisneb kindlas määras kuni [15 %], mida kohaldatakse teadus- ja arendustegevuse projekti otseste abikõlblike kogukulude suhtes. Sel juhul tuleb nii otseste kui ka kaudsete kulude kategooria määrata kindlaks tavapärase raamatupidamiskorra alusel, see peab hõlmama ainult punktides a–d loetletud teadus- ja arendustegevuse projekti abikõlblike kulusid ning olema nõuetekohaselt põhjendatud.“;
- (b) lõike 6 punkti b muudetakse järgmiselt:
- i) alapunkt ii asendatakse järgmisega:
- „ii) projekti tulemusi levitatakse laialdaselt konverentsidel, väljaannetes, avatud juurdepääsuga hoidlates või tasuta või avatud lähtekoodiga tarkvara kaudu;“
- ii) lisatakse alapunkt iii:
- „iii) abisaaja võtab kohustuse levitada ulatuslikult teadusuuringute tulemusi, sh kui abisaaja võtab kohustuse teha EMPs õigel ajal, turuhinnaga ning mitteeksklusiivsel ja mittediskrimineerival alusel huvitatud isikutele kasutamiseks kättesaadavaks intellektuaalomandi õigustega kaitstud nende tulemuste litsentsid, mis on saadud abi saavate teadus- ja arendustegevuse projektide uuringute käigus.“;
- (18) lisatakse artikkel 26a:

„Artikkel 26a

Investeeringuteks ettenähtud abi katse- ja eksperimenditaristule

1. Katse- ja eksperimenditaristu rajamiseks ja täiustamiseks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Taristu toimimise või kasutamise eest võetav tasu peab vastama turuhindadele või kajastama nende kulusid ja sisaldama mõistlikku marginaali, kui turuhinda ei ole võimalik kindlaks määrata.
3. Juurdepääs taristule peab olema avatud mitmele kasutajale, läbipaistev ja mittediskrimineeriv. Ettevõtjad, kes on taristut rahastanud vähemalt 10 % ulatuses investeeringukuludest, võivad juurdepääsu saada soodsamatel tingimustel. Ülemäärase hüvitamise vältimiseks peab juurdepääs olema proportsionaalne ettevõtja panusega investeeringukuludesse ja eelisjuurdepääsu tingimused tuleb avaldada.
4. Abikõlblikud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud.
5. Abi osakaal ei tohi ületada 25 % abikõlblikest kuludest.“;

- (19) artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

- (a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Innovatsiooniklastritele antavat investeeringuteks ettenähtud abi tuleks anda ainult klatri rajatise omavale üksusele. Innovatsiooniklastritele antavat tegevusabi tuleb anda ainult rajatise omavale üksusele, välja arvatud juhul, kui rajatise renditakse turuhinnaga klatri käitavale

üksusele, kes võtab selle käitamise finantsriski. Viimatinimetatud juhul tuleb tegevusabi anda ainult innovatsiooniklastrit omal riskil käitavale üksusele. Kui klasteri käitaja on samuti klasteri omanik ja/või kasutaja ning kui klasteri käitaja on osalejate konsortsium, mille puhul ei ole tegemist eraldi juriidilise isikuga, siis tuleb klasteri käitaja tegevuse rahastamist, kulu ja tulu arvestada eraldi sama juriidilise isiku kõigist muudest tegevusvaldkondadest, lähtuvalt järjepidevatest ja objektiivselt põhjendatud kuluarvestuse põhimõtetest.“;

(b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Klasteri rajatiste kasutamise ja nende tegevuses osalemise tasud peavad vastama turuhinnale või kuludele koos mõistliku marginaaliga.“;

(20) artikli 28 lõike 2 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) innovatsiooni nõuandeteenuste ja tugiteenuste kulud, sh teenused, mida osutavad teadusorganisatsioonid ja teadmisi levitavad organisatsioonid, teadustaristud, katse- ja eksperimentitaristud või innovatsiooniklastrid.“;

(21) artiklit 36 muudetakse järgmiselt:

(a) pealkiri ja lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 36

Keskkonnakaitseks, sh kliimakaitseks antav investeeringuteks ettenähtud abi

1. Keskkonnakaitseks, sh kliimakaitseks antav investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.“;

(b) lisatakse järgmine lõige 1a:

„1a. Käesolevat artiklit ei kohaldata meetmete suhtes, mida reguleerivad täpsemad normid on sätestatud artiklites 36a, 36b ja 38–48. Käesolevat artiklit ei kohaldata samuti fossiilkütuseid (v.a maagaas) kasutavatesse seadmetesse, masinatesse ja tööstuslikku tootmisse tehtavate investeeringute suhtes. Käesolevat artiklit kohaldatakse vesinikku kasutavatesse seadmetesse, masinatesse ja tööstuslikku tootmisse tehtavate investeeringute suhtes selles ulatuses, milles kasutatakse taastuvallikatest toodetud vesinikku või vähese CO₂ heitega vesinikku. Sel juhul tagab liikmesriik, et taastuvallikatest toodetud vesiniku [või vähese CO₂ heitega vesiniku] kasutamise nõue on täidetud investeeringu kogu majandusliku eluea jooksul.“;

(c) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) investeeringu abil on abisaajal või muul üksusel võimalik oma tegevusega parandada keskkonnakaitse taset, tehes liidu kehtivates normatiivides nõutust rohkem, olenemata sellest, kas riigis kehtivad liidu normatiividest rangemad kohustuslikud normatiivid, või

b) investeeringu abil on abisaajal või muul üksusel liidu normatiivide puudumisel võimalik oma tegevusega parandada keskkonnakaitse taset või“;

ii) lisatakse punkt c:

„c) investeeringu abil on abisaajal või muul üksusel võimalik oma tegevusega parandada keskkonnakaitse taset, järgides liidu normatiive, mis ei ole veel jõustunud.“;

(d) lisatakse järgmised lõiked 2a ja 2b:

„2a. Investeeringud süsinikdioksiidi kogumisse ja kasutamisse või säilitamisse peavad vastama kõigile järgmistele tingimustele:

- (a) CO₂ kogumine, transport ja kasutamine või säilitamine, sh süsinikdioksiidi kogumise, kasutamise või säilitamise ahela üksikelemendid, tuleb kaasata terviklikku süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise, süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise või süsinikdioksiidi kogumise, kasutamise või säilitamise ahelasse;
- (b) investeerimisprojekti nüüdispuhasväärtus koguse selle majandusliku eluea vältel peab olema negatiivne. Projekti nüüdispuhasväärtuse arvutamiseks võetakse arvesse välditud CO₂ heite kulusid;
- (c) investeerimiskulud ei kajasta CO₂ heitega rajatist (tööstusrajatis või elektrijaam), vaid ainult süsinikdioksiidi kogumise, kasutamise või säilitamise projekti.

2b. Kui abi eesmärk on vähendada otsheiteid, eelkõige kasvuhuonegaaside heiteid, siis ei tasakaalustata neid vähendusi samast investeeringust tulenevate kaudsete heidete suurenemisega.“;

(e) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Abi ei tohi anda, kui investeeringud tehakse selleks, et viia ettevõtja tegevus kooskõlla liidu kehtivate normatiividega. Käesoleva artikli alusel võib anda abi, millega ajendatakse ettevõtjaid järgima uusi liidu normatiive, mis ei ole veel jõustunud ja millega suurendatakse keskkonnakaitse taset, tingimusel et liidu normatiiv on vastu võetud ja investeering, mille jaoks abi antakse, tehakse ja viiakse lõpule vähemalt 18 kuud enne kõnealuse normatiivi jõustumise kuupäeva.“;

(f) lõige 4 jäetakse välja;

(g) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Abikõlblikud on täiendavad keskkonnainvesteeringute kulud, mis määratakse kindlaks, võrreldes investeeringu kulusid abi puudumise korral tehtava alternatiivse investeeringu kuludega järgmiselt:

- a) kui alternatiivne investeering oleks vähem keskkonnasõbralik investeering, mis vastab kõnealuse sektori või tegevuse tavapärastele äritavadele, siis hõlmavad abikõlblikud kulud investeeringu kulude ja alternatiivse investeeringu kulude erinevust;
- b) kui alternatiivne investeering oleks sama investeering, mis tehtaks hiljem, siis hõlmavad abikõlblikud kulud investeeringu kulude ja alternatiivse investeeringu kulude nüüdispuhasväärtuse erinevust, mis on diskonteeritud ajahetkele, kui abi saav investeering oleks tehtud;
- c) kui alternatiivse investeeringu tulemuseks oleks käitiste ja seadmete kasutuses hoidmine, siis hõlmavad abikõlblikud kulud investeeringu kulude ning alternatiivse investeeringu hooldus-, remondi- ja ajakohastamiskulude nüüdispuhasväärtuse erinevust, mis on diskonteeritud ajahetkele, kui abi saav investeering oleks tehtud;
- d) rendilepingu alusel kasutatavate seadmete puhul hõlmavad abikõlblikud kulud kõnealuste seadmete rentimise ja ilma kõnealust abi andmata seadmete rentimise nüüdispuhasväärtuse erinevust; rendikulud ei hõlma kulusid, mis on seotud seadmete või käitise kasutamisega (kütusekulud, kindlustus, hooldus, muud tarvikud) olenemata sellest, kas need on rendilepingu osa või mitte.

Kõigis punktides a–d loetletud olukordades on alternatiivne investeering võrreldava tootmisvõimsuse ja majandusliku elueaga investeering, mis vastab kohaldatavatele liidu normatiividele, eelkõige seoses kasvuhooonegaaside heitega. Alternatiivne investeering peab olema usutav, võttes arvesse õiguslikke nõudeid, turutingimusi ja ELi HKS-i süsteemist tulenevaid stiimuleid.

Kui investeeringu puhul on tegemist juba olemasolevasse rajatisse tehtava lisainvesteeringuga, mille puhul ei ole olemas vähem keskkonnasõbralikku alternatiivset investeeringut, siis on abikõlblikud kulud keskkonnakaitsega seotud kogukulud.

Abikõlblikud kulud võivad hõlmata taastuvallikatest toodetud või vähese CO₂ heitega vesiniku ja heitsoojuse sellise eriotstarbelise taristu ning selliste hoidlate ehitamise kulusid, mis on vajalikud, et suurendada keskkonnakaitse taset, nagu on osutatud lõigetes 2 ja 2a. Kulud, mis ei ole otseselt seotud keskkonnakaitse kõrgema taseme saavutamisega, ei ole abikõlblikud.“;

(h) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Abi osakaal ei tohi ületada 40 % abikõlblikest kuludest. Kui investeeringu tulemuseks on otseheite puudumine, siis võib abi osakaal olla kuni 50 %.“;

(i) lisatakse järgmised lõiked 6a ja 6b:

„6a. Süsinikdioksiidi kogumise, kasutamise või säilitamisega seotud investeeringute puhul ei tohi abi osakaal ületada 20 %.

6b. Abi osakaal võib jõuda 100 %ni abikõlblikest kuludest, kui abi antakse artikli 2 punktis 38 määratletud konkureeriva pakkumismenetluse teel ning see vastab kõigile järgmistele lisatingimustele:

- a) abi andmine põhineb selgetel, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel abikõlblikkuse ja valikukriteeriumidel;
- b) valikukriteeriumid peavad peamiselt põhinema esitatud pakkumusel või kliiringhinnal;
- c) valikukriteeriumid võivad käsitleda ka muid aspekte, eelkõige keskkonna-, tehnoloogilisi, geograafilisi või sotsiaalaspekte, kui need on seotud meetme eesmärgiga. [Esitatud pakkumus või kliiringhind ei tohi moodustada vähem kui 75 % valikukriteeriumide osakaalust.]“;

(22) artikkel 36a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 36a

Investeeringuteks ettenähtud abi laadimis- või tankimistaristule

1. Keskkonnasõbralike või heiteta transpordisõidukite energiaga varustamiseks ette nähtud laadimis- või tankimistaristu kasutuselevõtuks antav investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Käesolev artikkel hõlmab ainult abi, mida antakse laadimis- või tankimistaristule, mis varustab sõidukeid elektri või taastuvallikatest toodetud või vähese CO₂ heitega vesinikuga transpordi eesmärgil. Liikmesriik tagab, et taastuvallikatest toodetud või vähese CO₂ heitega vesinikuga varustamise nõue on täidetud taristu kogu majandusliku eluea jooksul. Käesolevat artiklit kohaldatakse piiramata võimalust anda abi investeeringuteks, mis on seotud sadamataristu alla kuuluva alternatiivse kütuse taristuga kooskõlas artiklitega 56b ja 56c.

3. Abikõlblikud on laadimis- või tankimistaristu ehitamise, paigaldamise, uuendamise või laiendamise kulud. Need kulud võivad hõlmata kulusid, mis on seotud laadimis- või tankimistaristu endaga, selliste elektri- või muude komponentide (sealhulgas elektrikaablite ja trafode) paigaldamise või uuendamisega, mis on vajalikud laadimis- või tankimistaristu ühendamiseks võrguga või kohalike elektrienergia või vesiniku tootmis- või salvestamisüksustega, ning samuti tehnilise varustuse, tsiviilehitustööde, maa või tee kohandamisega seotud kulusid, paigalduskulusid ning lubade hankimise kulusid.

Abikõlblikud kulud võivad hõlmata ka taastuvallikatest toodetud elektri integreeritud kohapealse tootmise investeerimiskulusid või taastuvallikatest toodud elektri või taastuvallikatest toodetud vesiniku või vähese CO₂ heitega vesiniku hoidlate investeerimiskulusid. Integreeritud kohapealse taastuvallikatest elektri tootmise üksuse tippvõimsus ei tohi ületada sellega ühendatud laadimistaristu suurimat nimi-väljundvõimsust.

4. Käesoleva artikli alusel antakse abi artikli 2 punktis 38 määratletud konkureeriva pakkumismenetluse teel ning see vastab kõigile järgmistele lisatingimustele:

- (a) abi andmine põhineb selgetel, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel abikõlblikkuse ja valikukriteeriumidel;
- (b) valikukriteeriumid peavad peamiselt põhinema esitatud pakkumusel või kliiringhinnal;
- (c) valikukriteeriumid võivad käsitleda ka muid aspekte, eelkõige keskkonna-, tehnoloogilisi, geograafilisi või sotsiaalaspekte, kui need on seotud meetme eesmärgiga. Esitatud pakkumus või kliiringhind ei tohi moodustada vähem kui 75 % valikukriteeriumide osakaalust.

5. Abi osakaal võib olla kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

6. Ühele abisaajale antav abi ei tohi ületada 40 % asjaomase abikava kogueelarvest.

7. Kui laadimis- või tankimistaristule on lisaks abisaajale või -saajatele juurdepääs ka muudel kasuajatel, võib abi anda ainult sellise üldkasutatava laadimis- või tankimistaristu ehitamiseks, paigaldamiseks, uuendamiseks või laiendamiseks, millele on kasutajatel mittediskrimineeriv juurdepääs, sealhulgas seoses tariifide, autentimis- ja maksemeetodite ning muude kasutustingimustega. Muudelt kasutajatelt peale abisaaja või -saajate laadimis- või tankimistaristu kasutamise eest nõutavad tasud peavad vastama turuhindadele.

8. Abi vajalikkust sama kategooria laadimis- või tankimistaristu kasutuselevõtu soodustamiseks kontrollitakse eelneva avatud avaliku konsultatsiooni või sõltumatu turu-uuringu abil. Eelkõige veendutakse kontrollimisel, et tõenäoliselt ei võeta abimeetme kohaldamisele järgneva kolme aasta jooksul sellist taristut kasutusele kaubanduslikel tingimustel.

Kohustus korraldada esimeses lõigus märgitud avatud avalik konsultatsioon või sõltumatu turu-uuring ei kohaldata abi suhtes, mida antakse sellise laadimis- või tankimistaristu ehitamiseks, paigaldamiseks, uuendamiseks või laiendamiseks, millele üldsusel puudub juurdepääs.

9. Erandina lõikest 8 võib eeldada, et maanteeõidukite laadimis- või tankimistaristu jaoks on abi vaja, kui ainult elektri jõul töötavad sõidukid (laadimistaristu puhul) või vähemalt osaliselt vesiniku jõul töötavad sõidukid (tankimistaristu puhul) moodustavad asjaomases liikmesriigis registreeritud sama kategooria sõidukite koguarvust vastavalt vähem kui 2 %. Käesoleva lõike kohaldamisel peetakse sõiduautosid ja väikeseid tarbesõidukeid samasse sõidukikategooriasse kuuluvaks.

10. Mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule toetust saava laadimis- või tankimistaristu käitamiseks antakse konkurentsipõhisel, läbipaistval ja mittediskrimineerival alusel, võttes täielikult arvesse kohaldatavaid hanke-eeskirju.“;

(23) lisatakse järgmine artikkel 36b:

„Artikkel 36b

Investeeringuteks ettenähtud abi keskkonnasõbralike või heiteta sõidukite omandamiseks ning sõidukite moderniseerimiseks

1. Keskkonnasõbralike või heiteta sõidukite omandamiseks ning sõidukite keskkonnasõbralikeks või heiteta sõidukiteks muutmise eesmärgil moderniseerimiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse selliste keskkonnasõbralike või heiteta maantee-, raudtee-, siseveete- ja meretranspordi sõidukite ostmiseks või vähemalt 12 kuuks liisimiseks, mis töötavad vähemalt osaliselt elektri või vesiniku jõul ning sõidukite moderniseerimiseks, mis võimaldab neid muuta keskkonnasõbralikeks või heiteta sõidukiteks.

3. Järgmised kulud on abikõlblikud:

- (a) keskkonnasõbralike või heiteta sõidukite ostmiseks tehtavate investeeringute puhul on abikõlblikud kulud keskkonnasõbraliku või heiteta sõiduki ostmiseks tehtava investeeringu täiendavad kulud. Need kulud arvutatakse keskkonnasõbraliku või heiteta sõiduki ostmise investeerimiskulude ning sellise sama kategooria sõiduki ostmise investeerimiskulude erinevuse alusel, mis vastab liidu normatiividele ja mis oleks ostetud ilma abi saamata;
- (b) keskkonnasõbralike või heiteta sõidukite liisimiseks tehtavate investeeringute puhul on abikõlblikud kulud keskkonnasõbraliku või heiteta sõiduki liisimise täiendavad kulud. Need kulud arvutatakse keskkonnasõbraliku või heiteta sõiduki liisimise nüüdispuhasväärtuse ning sellise sama kategooria sõiduki liisimise nüüdispuhasväärtuse erinevuse alusel, mis vastab liidu normatiividele ja mis oleks liisitud ilma abi saamata. Abikõlblike kulude kindlaks määramisel ei võeta arvesse sõiduki kasutamisega seotud tegevuskulusid, sh energia- kindlustus- ja hoolduskulusid, olenemata sellest, kas need on liisingukuludega hõlmatud või mitte;
- (c) investeeringute puhul, mis tehakse sõidukite moderniseerimiseks, et muuta need keskkonnasõbralikeks või heiteta sõidukiteks, on abikõlblikud kulud moderniseerimise kulud.

4. Käesoleva artikli alusel antakse abi artikli 2 punktis 38 määratletud konkureeriva pakkumismenetluse teel ning see vastab kõigile järgmistele lisatingimustele:

- (a) abi andmine põhineb selgetel, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel abikõlblikkuse ja valikukriteeriumidel;
- (b) valikukriteeriumid peavad peamiselt põhinema esitatud pakkumusel või kliiringhinnal;
- (c) valikukriteeriumid võivad käsitleda ka muid aspekte, eelkõige keskkonna-, tehnoloogilisi, geograafilisi või sotsiaalaspekte, kui need on seotud meetme eesmärgiga. Esitatud pakkumus või kliiringhind ei tohi moodustada vähem kui 75 % valikukriteeriumide osakaalust.

5. Lõike 4 erandina võib käesoleva artikli alusel anda ilma konkureerivat pakkumismenetlust korraldamata abi ettevõtjale, kellega on sõlmitud avaliku teenindamise leping kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1370/2007* sätestatud normidega.

6. Abi osakaal ei tohi ületada:

- (a) 100 % heiteta sõiduki ostmise või liisimise või sõiduki heiteta sõidukiks muutmise eesmärgil moderniseerimise abikõlblikest kuludest;
- (b) 60 % keskkonnasõbraliku sõiduki ostmise või liisimise või sõiduki keskkonnasõbralikuks sõidukiks muutmise eesmärgil moderniseerimise abikõlblikest kuludest.

7. Abi ei anta keskkonnasõbralike või heiteta sõidukite liisimiseks, kui ettevõtja, kellelt sõidukid liisiti, sai abi liisitavate keskkonnasõbralike või heiteta sõidukite ostmiseks.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70 (ELT L 315, 3.12.2007, lk 1).“;

(24) artikkel 37 jäetakse välja;

(25) artiklit 38 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva artikli alusel ei tohi abi anda, kui investeeringud tehakse selleks, et viia ettevõtja tegevus kooskõlla liidu normatiividega, mis on juba vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud.“;

(b) lisatakse järgmised lõiked 2a ja 2b:

„2a. Lõike 2 erandina võib käesoleva artikli alusel anda abi hoonete energiatõhususe parandamiseks, et järgida liidu normatiive, mis on vastu võetud, aga ei ole veel jõustunud, kui investeering tehakse ja viiakse lõpule vähemalt 18 kuud enne normatiivi jõustumist.

2b. Käesolev artikkel ei hõlma koostootmiseks ega kaugkütteks või -jahutuseks antavat abi.“;

(c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Abikõlblikud kulud on täiendavad investeerimiskulud, mis on vajalikud suurema energiatõhususe saavutamiseks. Need määratakse kindlaks, võrreldes investeeringu kulusid abi puudumise korral tehtava alternatiivse investeeringu kuludega järgmiselt:

- a) kui alternatiivne investeering oleks vähem energiatõhus investeering, mis vastab kõnealuse sektori või tegevuse tavapärastele äritavadele, siis hõlmavad abikõlblikud kulud investeeringu kulude ja alternatiivse investeeringu kulude erinevust;
- b) kui alternatiivne investeering oleks sama investeering, mis tehtaks hiljem, siis hõlmavad abikõlblikud kulud investeeringu kulude ja alternatiivse investeeringu kulude nüüdispuhasväärtuse erinevust, mis on diskonteeritud ajahetkele, kui abi saav investeering oleks tehtud;
- c) kui alternatiivse investeeringu tulemuseks oleks käitiste ja seadmete kasutuses hoidmine, siis hõlmavad abikõlblikud kulud investeeringu kulude ning alternatiivse investeeringu hooldus-, remondi- ja ajakohastamiskulude nüüdispuhasväärtuse erinevust, mis on diskonteeritud ajahetkele, kui abi saav investeering oleks tehtud;
- d) rendilepingu alusel kasutatavate seadmete puhul hõlmavad abikõlblikud kulud kõnealuste seadmete rentimise ja ilma kõnealust abi andmata seadmete rentimise

nüüdispuhasväärtuse erinevust; rendikulud ei hõlma kulusid, mis on seotud seadmete või käitise kasutamisega (kütusekulud, kindlustus, hooldus, muud tarvikud) olenemata sellest, kas need on rendilepingu osa või mitte.

- e) kõigis punktides a–d loetletud olukordades on alternatiivne investeering sama tootmisvõimsuse ja majandusliku elueaga investeering, mis vastab kohaldatavatele liidu normatiividele. Alternatiivne investeering peab olema usutav, võttes arvesse õiguslikke nõudeid, turutingimusi ja ELi HKSi süsteemist tulenevaid stiimuleid.
- f) kui investeeringu puhul on tegemist selgelt tuvastatava investeeringuga, mille ainus eesmärk on parandada hoone energiatõhusust ja mille puhul ei ole olemas vähem keskkonnasõbralikku alternatiivset investeeringut, siis on abikõlblikud kulud keskkonnakaitsega seotud kogukulud.“;

(d) lisatakse lõiked 3a–3d:

„3a. Kui abi ajendab vähendama primaarenergiatarbimist vähemalt 20 % võrreldes olemasolevate hoonete renoveerimisse investeerimise eelse olukorraga ning võimaldab primaarenergiasäästu vähemalt 10 % võrreldes künnisega, mis on määratud uute hoonete puhul direktiivi 2010/31/EL rakendamiseks võetud riiklike meetmete alusel kehtestatud energiasäästuhoonete nõuetega, on abikõlblikud kulud kõik investeerimiskulud, mis on vajalikud suurema energiatõhususe saavutamiseks, kui investeeringuga parandatakse ühe järgmise hoone energiatõhusust:

- i) elamud;
- ii) õppe- või sotsiaalteenuste hooned;
- iii) avaliku halduse, õigusemõistmise, õiguskaitse, tuletõrje või kodanikukaitse teenustega seotud tegevuseks mõeldud hooned;
- iv) punktis i, ii või iii osutatud hooned, milles kasutatakse muuks kui punktides i, ii ja iii märgitud tegevuseks kuni 50 % siseruumide põrandapinnast.

3b. Lõikes 3a osutatud hoonete korral võib hoone energiatõhususe parandamiseks antava abi kombineerida abiga ühele või kõigile järgmistest meetmetest:

- a) kohapealse integreeritud taastuenergiaseadmetiku paigaldamine, mis toodab elektri-, soojus- või külmaenergiat;
- b) kohapealse taastuenergiaseadmetiku toodetud energia salvestamiseks kasutatava varustuse paigaldamine;
- c) hoone kasutajatele mõeldud laadimistaristu ning sellega seotud taristu (näiteks juhtmestik) rajamine ja paigaldamine, kui parklad asuvad kas hoones või selle kõrval;
- d) seadmete paigaldamine hoones digitehnoloogia kasutuselevõtuks, eelkõige hoone nutivalmiduse suurendamiseks, sh passiivne sisejuhtmestik või andmevõrkude struktureeritud kaablid ja passiivse võrgu lisaosa, mis paikneb krundil, mille juurde hoone kuulub, v.a andmevõrkude juhtmed või kaablid väljaspool krunti;
- e) investeeringud haljaskatustesse ja vihmavee taaskasutamise seadmetesse.

Selliste eespool punktides a–e osutatud kombineeritud tööde korral loetakse abikõlblikuks eri käitistesse ja seadmetesse tehtavate investeeringute kogukulu. Kulud, mis ei ole otseselt seotud suurema energiatõhususe saavutamise, ei ole abikõlblikud.

3c. Abi võidakse anda kas hoone omanikule (omanikele) või üürnikule (üürnikele), olenevalt sellest, kes tellib energiatõhususega seotud tööd.

3d. Abi võidakse anda ka hoonesiseste kütte- või jahutusseadmete energiatõhususe parandamiseks. Õli, sõe või gaasi jõul töötavate energiaseadmete paigaldamiseks antav abi ei ole käesoleva artikli alusel vabastatud aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest. Abi võidakse anda energiatõhusamate gaasi jõul töötavate energiaseadmete paigaldamiseks, kui nendega asendatakse õli või sõe jõul töötavad energiaseadmed ning tagatakse, et gaasi jõul töötavad energiaseadmed asendatakse taastuvkütuseid kasutavate seadmetega hiljemalt 2050. aastaks.“;

(e) lisatakse lõiked 6a ja 7:

„6a. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti lõikes 3a osutatud hoonete energiatõhususe parandamiseks antava abi puhul, kui olemasolevate hoonete renoveerimise käigus energiatõhususe parandamise tulemusena väheneb primaarenergia tarbimine vähemalt 40 %.

7. Hoonete energiatõhususe parandamiseks võib abi anda ka seoses energiatõhususe lepingute sõlmimise hõlbustamisega järgmistel kumulatiivsetel tingimustel:

- a) toetust antakse laenu või tagatisena energiatõhususe lepingu kohaste energiatõhususe parandamise meetmete pakkujale või finantstootena, mille eesmärk on konkreetse pakkuja refinantseerimine (näiteks faktooring või *forfaiting*);
- b) käesoleva lõike kohaselt ühele abisaajale antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 30 miljonit eurot;
- c) toetust antakse VKEdele või väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, kes pakuvad energiatõhususe parandamise meetmeid;
- d) toetust antakse energiatõhususe lepingute sõlmimise hõlbustamiseks direktiivi 2012/27/EL artikli 2 punktis 27 määratletud tähenduses;
- e) energiatõhususe lepingute sõlmimine on seotud lõikes 3a osutatud hoonega.“;

(26) artiklit 39 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiked 2, 2a ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva artikli alusel abi saamiseks on kõlblikud investeeringud, mis parandavad hoonete energiatõhusust.

2a. Kui investeering on seotud i) eluhoonete, ii) õppetegevuseks või sotsiaalteenuste osutamiseks ettenähtud hoonete, iii) avaliku halduse, õigusemõistmise, politsei- või tuletõrjeteenistusega seotud tegevuse jaoks ettenähtud hoonete või iv) selliste punktides i, ii või iii osutatud hoonete energiatõhususe parandamisega, kus muuks kui punktides i, ii või iii nimetatud tegevusteks kasutatakse vähem kui 50 % põrandapinnast, võib hoone energiatõhususe parandamiseks antavat abi kombineerida ka mõne järgmise meetme või kõigi järgmiste meetmete jaoks antava abiga:

- a) kohapealse integreeritud taastuvenergiaseadmestiku paigaldamine, mis toodab elektri-, soojus- või külmaenergiat;
- b) kohapealse taastuvenergiaseadmestiku toodetud energia salvestamiseks kasutatava varustuse paigaldamine;
- c) hoone kasutajatele mõeldud laadimistaristu ning sellega seotud taristu (näiteks juhtmestik) rajamine ja paigaldamine, kui parkla asub kas hoones või selle kõrval;
- d) hoone digitehnoloogiale üleminekuks vajalike seadmete paigaldamine, eelkõige hoone nutivalmiduse suurendamiseks. Abikõlblikud investeeringud võivad hõlmata meetmeid, mis piirduvad andmesidevõrkude passiivse hoonejuhtmestiku või

struktureeritud kaablisüsteemidega ja vajaduse korral passiivse võrgu lisaosaga, mis paikneb krundil, mille juurde hoone kuulub. Siia ei kuulu väljaspool krundi paiknevad andmesidevõrkude juhtmed ega kaablid;

e) investeeringud haljaskatustesse ja vihmavee taaskasutamise seadmetesse.

3. Abikõlblikud on energiatõhususe projekti kogukulud, välja arvatud lõikes 2a osutatud hoonete korral, mil abikõlblikud on energiatõhususe projekti kogukulud ja ka lõikes 2a loetletud varustuse eri osadesse tehtavate investeeringute kulud.“;

(b) lõike 5 esimene ja teine lause asendatakse järgmistega:

„5. Energiatõhususe fond või muu finantsvahendaja annab abikõlblikele energiatõhususe projektidele laene või tagatise. Laenu nominaalväärtus või tagatise summa ei tohi ületada lõplike abisaajate tasandil 20 miljonit eurot projekti kohta, välja arvatud lõikes 2a osutatud kombineeritud investeeringute korral, mil see ei tohi ületada 30 miljonit eurot.“;

(c) lõike 8 punkt f asendatakse järgmisega:

„f) energiatõhususe fond või finantsvahendaja asutatakse kohaldatavate seaduste kohaselt ning liikmesriik tagab hoolsuskohustuse menetluse, et kontrollida äriiselt usaldusväärse investeerimisstrateegia kohaldamist energiatõhususe abimeetme rakendamiseks.“;

(d) lõige 10 asendatakse järgmisega:

„10. Käesoleva artikli alusel ei tohi abi anda, kui investeeringud tehakse selleks, et järgida liidu normatiive, mis on juba vastu võetud ja jõustunud. Käesoleva artikli alusel võib abi anda investeeringute tegemiseks, et järgida liidu normatiive, mis on vastu võetud, aga ei ole veel jõustunud, kui investeering tehakse ja viiakse lõpule vähemalt 18 kuud enne normatiivi jõustumist.“;

(e) lisatakse lõige 11:

„11. Abi võidakse anda ka hoonesiseste kütte- või jahutusseadmete energiatõhususe parandamiseks. Õli, söe või gaasi jõul töötavate energiaseadmete paigaldamiseks antav abi ei ole käesoleva artikli alusel vabastatud aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest. Abi võidakse anda energiatõhusamate gaasi jõul töötavate energiaseadmete paigaldamiseks, kui nendega asendatakse õli või söe jõul töötavad kütteseadmed ning tagatakse, et gaasi jõul töötavad energiaseadmed asendatakse taastuvkütuseid kasutavate seadmetega hiljemalt 2050. aastaks.“;

(27) artikkel 40 jäetakse välja;

(28) artiklit 41 muudetakse järgmiselt:

(a) pealkiri ja lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 41

Investeeringuteks ettenähtud abi taastuvallikatest toodetud energia ja vesiniku ning töhusa koostootmise edendamiseks

1. Investeeringuteks ettenähtud abi taastuvallikatest toodetud energia ja vesiniku ning töhusa koostootmise edendamiseks on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.“;

(b) lisatakse järgmine lõige 1a:

„1a. Käesoleva artikli alusel salvestamisprojektidele antav investeeringuteks ettenähtud abi vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult selles ulatuses, milles seda antakse sellise kava alusel, mis võimaldab kombineerida taastuenergia ja salvestamise projekte (kohapealne salvestamine), kui mõlemad seadmed paigaldatakse ja võetakse kasutusele samal ajal. Salvestusseadmetel, millesse investeering tehakse, peab olema maksimaalselt sama võimsus kui ühendatud taastuenergia seadmetel, millesse investeering tehakse. Olemasoleva taastuenergia käitisega ühendatud salvestusseadmele (kohapealne salvestamine) antav abi võib olla hõlmatud sama kavaga, kui salvestusseadmesse tehtav investeering vastab samadele tingimustele ning kõiki investeerimisprojekte (taastuenergia ja salvestamine) käsitatakse artiklis 4 sätestatud künnistele vastavuse kontrollimisel integreeritud projektina.“;

(c) lõiked 2, 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„2. Biokütuste, vedelate biokütuste, biogaasi ja biomassi kütuste tootmiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult selles ulatuses, milles abi saavad kütused vastavad direktiivi (EL) 2018/2001 ning selle rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide kestlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele ning on valmistatud kõnealuse direktiivi IX lisa A osas loetletud lähteainetest.

3. Vesiniku tootmiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult nende käitiste puhul, mis toodavad vesinikku ainult taastuallikatest. Taastuallikatest toodetud vesiniku projektide puhul, mis hõlmavad ühe võrgu ühenduspunktiga üht või enamat taastuenergia tootmise üksust ja elektrolüüsiseadet, ei tohi elektrolüüsiseadme võimsus ületada taastuenergia tootmise üksuste kombineeritud võimsust. Investeeringuteks ettenähtud abi võib hõlmata taastuallikatest toodetud vesiniku ülekandeks või jaotamiseks mõeldud eriotstarbelist taristut ning taastuallikatest toodetud vesiniku hoidlaid.

4. Uutele või moderniseeritud tõhusatele koostootmisüksustele antav investeeringuteks ettenähtud abi vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult selles ulatuses, milles need võimaldavad üldist primaarenergia säästu soojuse ja elektri eraldi tootmisega võrreldes, nagu on sätestatud direktiivis 2012/27/EL või edasistes õigusaktides, millega see õigusakt täielikult või osaliselt asendatakse.“;

(d) lisatakse järgmine lõige 4a:

„4a. Tõhusa koostootmise jaoks antav investeeringuteks ettenähtud abi vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult juhul, kui tegemist ei ole fossiilkütuste jõul töötavate koostootmisrajatistega, v.a maagaasi jõul töötavad rajatised, kui tagatakse 2030. ja 2050. aasta kliimaeesmärkide järgimine.“;

(e) lõiked 5, 6 ja 7 asendatakse järgmisega:

„5. Investeeringuteks ettenähtud abi võib anda ainult seoses uute või uuendatud tootmisvõimsustega. Abi summa on toodangust sõltumatu.

6. Abikõlblikud on kõik investeeringukulud.

7. Abi osakaal ei tohi ületada:

- a) 30 % taastuallikatest toodetud energia ja vesiniku tootmise ning tõhusa koostootmise abikõlblikest kuludest;
- b) 15 % elektri salvestamise projektide abikõlblikest kuludest.“;

(f) lõiked 9 ja 10 asendatakse järgmisega:

„9. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti ainult taastuvaid energiaallikaid, sh rohelist koostootmist kasutavate investeeringute puhul.

10. Kui abi antakse strateegilise pakkumise riski mõõtmiseks ja minimeerimiseks eelnevalt kindlaks määratud selgetest, läbipaistvatest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest lähtuva võistupakkumise alusel, võib abi osakaal ulatuda 100 %ni abikõlblikest kuludest. Need kriteeriumid avaldatakse tõhusa konkurentsi võimaldamiseks vähemalt kuus nädalat enne taotluste esitamise tähtpäeva. Võistupakkumise protsess peab vastama kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- i) pakkumismenetlusega seotud eelarve või maht on siduvaks piiranguks, millest tulenevalt võib eeldada, et kõik pakkujad ei saa abi saada;
- ii) pakkujate eeldatav arv on piisav tõhusa konkurentsi tagamiseks;
- iii) kui pakkujaid ei ole piisavalt, siis korrigeeritakse pakkumismenetlust kava rakendamise ajal, et taastada tõhus konkurents edasiste pakkumismenetluste käigus või võimalikult kiiresti;
- iv) välditakse kohanduste tegemist pärast pakkumismenetluse tulemuste selgumist (näiteks pakkumise tulemuse või jaotamise alased edasised läbirääkimised), kuna need võivad vähendada protsessi tulemuse tõhusust.“;

(29) artiklit 42 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Abi antakse strateegilise pakkumise riski mõõtmiseks ja minimeerimiseks eelnevalt kindlaks määratud selgetest, läbipaistvatest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest lähtuva võistupakkumise alusel. Need kriteeriumid avaldatakse tõhusa konkurentsi võimaldamiseks vähemalt kuus nädalat enne taotluste esitamise tähtpäeva. Võistupakkumise protsess peab vastama kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- i) pakkumismenetlusega seotud eelarve või maht on siduvaks piiranguks, millest tulenevalt võib eeldada, et kõik pakkujad ei saa abi saada;
- ii) pakkujate eeldatav arv on piisav tõhusa konkurentsi tagamiseks;
- iii) kui pakkujaid ei ole piisavalt, siis korrigeeritakse pakkumismenetlust kava rakendamise ajal, et taastada tõhus konkurents edasiste pakkumismenetluste käigus või võimalikult kiiresti;
- iv) välditakse kohanduste tegemist pärast pakkumismenetluse tulemuste selgumist (näiteks pakkumise tulemuse või jaotamise alased edasised läbirääkimised), kuna need võivad vähendada protsessi tulemuse tõhusust.

Pakkumismenetlus on mittediskrimineerival alusel avatud kõigile taastuvallikatest elektri tootjatele.“;

(b) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Abi ei anta ajavahemikel, kui hinnad on negatiivsed. Kahtluste vältimiseks kohaldatakse seda nõuet alates hetkest, kui hinnad muutuvad negatiivseks.“;

(c) lõiked 8, 9 ja 10 jäetakse välja;

(d) lõige 11 asendatakse järgmisega:

„11. Abi antakse ainult seni, kuni taastuvatest energiaallikatest elektrit tootev käitis on täielikult amortiseeritud vastavalt üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtetele. Mis tahes saadud investeeringuteks ettenähtud abi tuleb tegevusabist lahutada.“;

(30) artiklit 43 muudetakse järgmiselt:

(a) pealkiri ning lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 43

Tegevusabi väikekäitistes taastuvallikatest toodetud energia ja vesiniku ning taastuenergiakogukondade edendamiseks

1. Tegevusabi väikekäitistes taastuvallikatest toodetud energia ja vesiniku ning taastuenergiakogukondade edendamiseks on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Väikekäitistele antav tegevusabi vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest kuni järgmiste suuruse künnisteni:

- a) elektri tootmise ja salvestamise projektide puhul: projektid, mis on väiksemad määruuse (EL) 2019/943 artiklis 5 sätestatud kohaldatavast künnisest;
- b) soojuste tootmise ja taastuvallikatest gaasi tootmise tehnoloogia puhul: projektid, mille ülesseatud võimsus on alla 400 kW.

Kõnealuste maksimumvõimsuste arvutamisel käsitatakse väikekäitisi, millel on ühine elektrivõrguga ühinemise punkt, ühe käitisena.“;

(b) lisatakse järgmised lõiked 2a ja 2b:

„2a. Taastuenergiakogukondadele antav abi vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult projektide puhul, mille ülesseatud võimsus on alla 1 MW ja mille viivad ellu üksused, kes vastavad taastuenergiakogukondade määratlusele.

2b. Vesiniku tootmiseks antav tegevusabi vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult nende käitiste puhul, mis toodavad vesinikku ainult taastuvallikatest.“;

(c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Biokütuste, vedelate biokütuste, biogaasi ja biomassi kütuste tootmiseks antav tegevusabi vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult selles ulatuses, milles abi saavad kütused vastavad direktiivi (EL) 2018/2001 ning selle rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide kestlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele ning on valmistatud kõnealuse direktiivi IX lisa A osas loetletud lähteainetest.“;

(31) artikkel 44 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 44

Direktiivi 2003/96/EÜ kohaselt maksuvähendustena antav abi

1. Nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ tingimustele vastavad abikavad maksuvähenduste vormis on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Maksuvähenduse saajad valitakse välja läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumide alusel ning nad maksavad maksu vähemalt liidu miinimumtasemel, mille järgimist nõutakse direktiiviga 2003/96/EÜ.

3. Maksuvähendustena antava abi kavad võivad põhineda kohaldatava maksumäära vähendamisel või kindla hüvitissumma maksmisel või nende kahe kombinatsioonil.

4. Nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ artikli 16 lõikes 1 määratletud maksuvähendused vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest ainult selles ulatuses, milles abi saavad kütused vastavad direktiivi (EL) 2018/2001 ning selle rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide kestlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele ning on valmistatud kõnealuse direktiivi IX lisa A osas loetletud lähteainetest.

5. Nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ artikli 17 lõike 1 punktis a määratletud energiamahukate ettevõtete maksuvähendused vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest. Kui nende kavade abisaajad on suurettevõtjad, siis teevad nad samuti järgmist:

- a) täidavad kohustuse teha energiaaudit Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL* artikli 8 tähenduses kas eraldiseisva energiaauditina või sertifitseeritud energiajuhtimissüsteemi või keskkonnajuhtimissüsteemi, näiteks ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) raames ning
- b) [kolme aasta] jooksul neile maksuvähenduse tegemisest:
 - rakendavad auditaruandes esitatud soovitusi, kui asjaomaste investeeringute tasuvusaeg ei ületa kolme aastat ja nende investeeringute kulud on proportsionaalsed, või
 - investeerivad märkimisväärse osa (vähemalt 50 %) maksuvähenduse summast projektidesse, mille tulemusena väheneb märkimisväärselt käitise kasvuhoonegaaside heide. Kui see on kohaldatav, peaks see tooma kaasa käitise kasvuhoonegaaside heitkoguste olulise vähenemise märkimisväärselt allapoole ELi heitkogustega kauplemise süsteemis lubatud heitkoguste ühikute tasuta eraldamiseks kasutatavat võrdlusalust.

* Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik (ELT L 283, 31.10.2003, lk 51).“;

(32) lisatakse artikkel 44a:

„Artikkel 44a

Keskkonnamaksude või maksulaadsete lõivude vähendustena antav abi

1. Keskkonnamaksude või maksulaadsete lõivude vähendustena antava abi kavad on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused. Seda artiklit ei kohaldata energiatoodete, sh elektri maksude ja lõivude vähenduste suhtes.

2. Vähendatakse nende ettevõtjate makse või lõive, keda suurem maks või lõiv kõige rohkem mõjutab ja kes ei suuda kanda tootmiskulude suurenemist edasi klientidele, ilma et nende müük märkimisväärselt väheneks. Abisaajad valitakse läbipaistvate, mittediskrimineerivate ja objektiivsete kriteeriumide alusel.

3. Abi antakse samal moel kõigile samas majandustegevuse sektoris tegutsevatele ettevõtjatele, kes on maksu või lõivu vähendamise eesmärkide seisukohast samas või sarnases faktilises olukorras. Abi brutotoetusekvivalent ei tohi ületada 80 % nominaalsest maksu- või lõivumäärast.

4. Keskkonnamaksude või maksulaadsete lõivude vähendustena antava abi kavad võivad põhineda kohaldatava maksumäära vähendamisel või kindla hüvitissumma maksmisel või nende kahe kombinatsioonil.“;

(33) artiklid 45 ja 46 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 45

Keskkonnakahju tervendamiseks, looduslike elupaikade ja ökosüsteemide taastamiseks, elurikkuse kaitseks või ennistamiseks ning kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks kasutatavate looduspõhiste lahenduste rakendamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi

1. Keskkonnakahju tervendamiseks, looduslike elupaikade ja ökosüsteemide taastamiseks, elurikkuse kaitseks või ennistamiseks ning kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks kasutatavate looduspõhiste lahenduste rakendamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse investeeringutele, millel on üks või mitu järgmist tulemust:

- a) keskkonnakahju, sh pinnase kvaliteedi, pinna- või põhjavee või merekeskkonna kahju tervendamine;
- b) looduslike elupaikade ja ökosüsteemide taastamine, kui nende seisukord on halvenenud;
- c) elurikkuse või ökosüsteemide kaitse või ennistamine, kui need investeeringud aitavad saavutada ökosüsteemide hea seisukorra või kaitsta juba heas seisukorras olevaid ökosüsteeme;
- d) kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks kasutatavate looduspõhiste lahenduste rakendamine.

2a. Käesolevat artiklit ei kohaldata abi suhtes, mille eesmärk on heastada maavärrinate, laviinide, maalihete, üleujutuste, tornaadode, orkaanide, vulkaanipursete või looduslikku päritolu metsa- või maastikupõlengute põhjustatud kahju, mida käsitleb käesoleva määruse artikkel 50.

2b. Pärast elektrijaamade ja kaevanduse sulgemist taastamiseks antav abi ei ole käesoleva artikli alusel vabastatud aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest.

3. Piiramata keskkonnakahju eest vastutust käsitlevate liidu normide ning eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/35/EÜ* kohaldamist, rahastab ettevõtja juhul, kui ta tehakse igas liikmesriigis kohaldatava õiguse alusel kindlaks keskkonnakahju eest vastutava ettevõtjana, keskkonnakahju ja saaste vältimiseks ning kõrvaldamiseks vajalikke töid kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“ ning abi ei anta nende tööde jaoks, mida ettevõtja peab seaduse alusel tegema. Liikmesriik võtab kõik vajalikud meetmed, sh õiguslikud meetmed, et teha kindlaks kahju eest vastutav ettevõtja ja kohustada teda kandma sellest tulenevaid kulusid. Kui kohaldatava õiguse alusel ei ole võimalik vastutavat üksust kindlaks teha või kohustada teda kulusid kandma, eelkõige kuna vastutav ettevõtja on tegevuse lõpetanud ja ühtegi ettevõtjat ei saa pidada tema õigusjärglaseks või kui tal ei ole piisavalt finantstagatise tervendamise kulude katmiseks, siis võib anda abi kogu projekti toetamiseks. Abi ei anta nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ** artikli 6 lõikes 4 osutatud asendusmeetmete rakendamiseks. Käesoleva artikli alusel võidakse abi anda, et katta täiendavad kulud, mis on

vajalikud kõnealuste meetmete ulatuse või eesmärkide suurendamiseks, kui need ületavad nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõikes 4 sätestatud õiguslikke kohustusi.

4. Keskkonnakahju tervendamise või looduslike elupaikade ja ökosüsteemide taastamisse tehtavate investeeringute puhul on abikõlblikud kulud tervendamise- või taastamistööde kulud, millest on maha arvatud maa või kinnistu väärtuse suurenemine.

5. Tervendamise või taastamise tulemusena maa või kinnistu väärtuse suurenemise hinnangu peab andma sõltumatu kvalifitseeritud ekspert.

5a. Elurikkuse kaitsesse või ennistamisse ning kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks kasutatavate looduspõhiste lahenduste rakendamisse tehtavate investeeringute puhul on abikõlblikud kulud nende tööde kogukulud, mis aitavad kaitsta või taastada elurikkust või rakendada kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks kasutatavaid looduspõhiseid lahendusi.

6. Abi osakaal ei tohi ületada:

- a) 100 % keskkonnakahju tervendamise või looduslike elupaikade ja ökosüsteemide taastamisse tehtavate investeeringute abikõlblikest kuludest;
- b) 70 % elurikkuse kaitsesse või ennistamisse ning kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks kasutatavatesse looduspõhistesse lahendustesse tehtavate investeeringute abikõlblikest kuludest.

7. Elurikkuse kaitsesse või ennistamisse ning kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks kasutatavate looduspõhiste lahenduste rakendamisse tehtavate investeeringute abikõlblikke kulusid või suurendada 20 protsendipunkti väikeettevõtjatele antava abi puhul ning 10 protsendipunkti keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi puhul.

Artikkel 46

Energiatõhusale kaugküttele ja -jahutusele antav investeeringuteks ettenähtud abi

1. Investeeringuteks ettenähtud abi, mida antakse energiatõhusa kaugkütte- või kaugjahutussüsteemi rajamiseks või täiustamiseks, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

1a. Abi võib anda ainult energiatõhusate või energiatõhusaks muudetavate kaugkütte- või kaugjahutussüsteemide rajamiseks või täiustamiseks. Kui süsteem ei muutu toetatud tööde tulemusena veel energiatõhusaks, siis peavad energiatõhususe normatiivile vastamiseks vajalikud edasised täiendused algama kolme aasta jooksul pärast toetatud tööde algust.

1b. Abi ei anta fossiilkütuse (v.a maagaas) jõul töötavate tootmisrajatiste rajamiseks ega täiustamiseks. Maagaasil põhineva tootmisrajatise rajamiseks või täiustamiseks võib abi anda ainult juhul, kui tagatakse 2030. ja 2050. aasta kliimaeesmärkide järgimine.

1c. Fossiilkütustest toodetud kütet ja jahutust edastavate salvestus- ja jaotusvõrkude täiustamiseks võib abi anda ainult juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) jaotusvõrk on sobilik taastuvatest energiaallikatest toodetud kütte või jahutuse ülekandeks või muutub selleks sobilikuks;
- b) täiustamise tulemusena ei suurene energiatootmine fossiilkütustest, v.a maagaasist;
- c) maagaasist toodetud kütte ja jahutuse salvestamise või jaotusvõrgu täiustamise korral tuleb tagada 2030. ja 2050. aasta kliimaeesmärkide järgimine.

2. Abikõlblikud kulud on energiatõhusa kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi rajamise või täiustamisega seotud investeerimiskulud.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 30 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.
4. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti ainult taastuvaid energiaallikaid, sh rohelist koostootmist kasutavate investeeringute puhul.
5. Lõike 3 erandina võib abi osakaal jõuda kuni 100 %ni rahastamispuudujäägist, mis arvutatakse positiivsete ja negatiivsete rahavoogude erinevuse alusel investeeringu eluea jooksul ning mis diskonteeritakse kapitalikulu alusel jooksvale väärtusele.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/35/EÜ keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta (ELT L 143, 30.4.2004, lk 56).

** Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).“;

(34) artiklit 47 muudetakse järgmiselt:

(a) pealkiri ning lõiked 1–7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 47

**Ressursitõhususe tagamiseks ja ringmajandusele ülemineku toetamiseks antav
investeeringuteks ettenähtud abi**

1. Ressursitõhususe ja ringmajanduse jaoks antav investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse järgmist liiki investeeringutele:

- a) investeeringud ressursitõhususe parandamiseks ühel või mõlemal järgmisel viisil:
 - konkreetse toodangukoguse tootmiseks kasutatavate ressursside netokoguse vähendamine. Kasutatavate ressursside alla arvatakse kõik kasutatud materiaalsed ressursid, v.a energia, ning vähendamine määratakse kindlaks, mõõtes või hinnates kasutust enne ja pärast abimeetme rakendamist, võttes arvesse väliseid tingimusi, mis võivad mõjutada ressursside tarbimist;
 - esmaste toorainete või lähteainete asendamine teisest (korduskasutatud või ringlussevõetud) toorainete või lähteainetega;
- b) investeeringud abisaaja tekitatud jäätmete vähendamise, jäätmetekke vältimise, jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise, sorteerimise ja ringlussevõttu või investeeringud kolmandate isikute tekitatud jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise, sorteerimise ja ringlussevõttu, kui neid jäätmeid ei oleks vastasel juhul kasutatud, need oleks kõrvaldatud või neid oleks töödeldud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 4 lõikes 1 osutatud jäätmehierarhia madalama astme meetodit kasutades või vähem ressursitõhusal viisil või kui ringlussevõtt oleks madalama kvaliteediga;
- c) investeeringud abisaaja või kolmandate isikute toodetud muude toodete, materjalide või ainete korduskasutamiseks ettevalmistamise, sorteerimise ja ringlussevõttu, kui need tooted oleks vastasel juhul jäänud kasutamata, need oleks kõrvaldatud, neid

oleks taaskasutatud vähem ressursitõhusal viisil või need oleks madalama kvaliteediga ringlusse võetud;

- d) investeeringud jäätmete või muude toodete, materjalide või ainete liigiti kogumisse ja sorteerimisse, et valmistada nende korduskasutamiseks või ringlussevõtuks.

3. Energia tootmise eesmärgil jäätmete kõrvaldamiseks või taaskasutamiseks antav abi ei ole käesoleva artikli alusel vabastatud aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest.

4. Abi ei vabasta jäätmeid tekitavaid ettevõtjaid mis tahes kuludest ega kohustustest, mis on seotud nende jäätmete töötlemisega, mille eest ettevõtjad vastutava liidu või riikliku õiguse alusel, sh laiendatud tootjavastutuse kavade alusel, või kuludest, mida võib pidada ettevõtja tavakuludeks.

5. Investeeringu eesmärk ei ole lihtsalt suurendada nõudlust korduskasutamiseks, ringlussevõtuks või taaskasutamiseks mõeldud jäätmete või muude toodete, materjalide või ainete järele, ilma et suureneks nende kogumine.

6. Investeering läheb kaugemale sellest, mis on majanduslikult kasumlik või juurdunud kaubandustava, mida kasutatakse üldiselt kogu liidus ning eri tehnoloogiavaldkondades. Tehnoloogia seisukohast peaks investeeringu tulemuseks olema tavapärasega võrreldes suurem ringlussevõetavus või ringlussevõetud materjali parem kvaliteet.

7. Abikõlblikud kulud on täiendavad investeerimiskulud, mis määratakse kindlaks, võrreldes projekti investeeringu kogukulusid ühe järgmise vähem keskkonnasõbraliku projekti või tegevuse kuludega:

- a) võrreldav investeering, mis oleks ilma abi saamata realistlik ja millega ei saavutata sama ressursitõhusust;
- b) jäätmete töötlemine, kasutades direktiivi 2008/98/EÜ artikli 4 lõikes 1 sätestatud jäätmehierarhias madalamal astmel olevate töötlemismeetodit või vähem ressursitõhusal viisil;
- c) esmaste toorainete või tootega seotud tavapärane tootmisprotsess, kui korduskasutatud või ringlussevõetud (teisene) toode võib tehniliselt ja majanduslikult asendada esmase tooraine või toote.

Kui investeeringu puhul on tegemist juba olemasolevasse rajatisse tehtava lisainvesteeringuga, mille puhul ei ole olemas vähem keskkonnasõbralikku ekvivalenti, siis on abikõlblikud kulud investeeringu kogukulud.“;

(b) lõike 8 esimene lause asendatakse järgmisega:

„8. Abi osakaal ei tohi ületada 40 % abikõlblikest kuludest.“;

(c) lõige 10 asendatakse järgmisega:

„10. Abi ei anta juhul, kui investeering tehakse selleks, et tagada vastavus kehtivatele liidu normatiividele.“;

(35) artikkel 48 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 48

Energiataristule antav investeeringuteks ettenähtud abi

1. Energiataristu rajamiseks või täiustamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu

artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Energiataristu rajamiseks antav abi, mis on energia siseturu õigusaktide kohaselt osaliselt või täielikult vabastatud kolmandate isikute juurdepääsust või tariifide reguleerimisest, ei ole käesoleva artikli alusel vabastatud aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest.

3. Gaasitaristule antav abi on aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest vabastatud ainult juhul, kui kõnealune taristu on mõeldud vesiniku ja/või taastuvallikatest toodetud gaaside kasutamiseks või kui seda kasutatakse peamiselt vesiniku ja taastuvallikatest toodetud gaaside transportimiseks.

4. Abikõlblikud on kõik investeeringu [kogu]kulud.

5. Abi osakaal võib jõuda kuni 100 %ni rahastamispuudujäägist, mis arvutatakse positiivsete ja negatiivsete rahavoogude erinevusena investeeringu eluea jooksul ning mis diskonteeritakse kapitalikulu alusel jooksvale väärtusele.“;

(36) artikkel 49 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 49

Abi keskkonnakaitse ja energia alasteks uuringuteks ja nõustamisteenusteks

1. Uuringuteks või nõustamisteenusteks, sealhulgas energiaauditiks antav abi, mis on otseselt seotud käesoleva jao kohaselt abikõlblike investeeringutega, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Kui kogu uuring või nõustamisteenus on seotud käesoleva jao kohaselt abikõlbliku investeeringuga, siis on abikõlblikud kulud uuringu või nõustamisteenuse kulud. Kui ainult osa uuringust või nõustamisteenusest on seotud käesoleva jao kohaselt abikõlbliku investeeringuga, siis on abikõlblikud kulud uuringu või nõustamisteenuse need kulud, mis on kõnealuste investeeringutega seotud.

2a. Abi antakse olenemata sellest, kas uuringu või nõustamisteenuse tulemusena saadud teabele järgneb käesoleva jao alusel abikõlblik investeering.

3. Abi osakaal ei tohi ületada 60 % abikõlblikest kuludest.

4. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti väikeettevõtjate nimel läbiviidavateks uuringuteks või osutatavateks nõustamisteenusteks antava abi korral ja 10 protsendipunkti keskmise suurusega ettevõtjate nimel läbiviidavateks uuringuteks või osutatavateks nõustamisteenusteks antava abi korral.

5. Abi ei anta direktiivi 2012/27/EL nõuete täitmise eesmärgil tehtavateks energiaaudititeks, v.a juhul, kui energiaaudit toimub lisaks kõnealuse direktiivi kohasele kohustuslikule energiaauditile.“;

(37) artiklit 56e muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 4 punkti b alapunkt iv asendatakse järgmisega:

„iv) biokütuste tootmise käitiste korral antakse abi ainult selliste käitiste jaoks, kus toodetakse biokütust, mis vastab direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 29 ning selle rakendusaktides või delegeeritud õigusaktides osutatud kestlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele ning mis on valmistatud kõnealuse direktiivi IX lisa A osas loetletud lähteainetest.“;

- (b) lõike 6 punkti a alapunkt v asendatakse järgmisega:
- „v) laadimis- või tankimistaristu, mis varustab sõidukeid elektrienergiaga või taastuvallikatest toodetud või vähese CO₂ heitega vesinikuga;“
- (c) lõike 7 punkti a alapunkt ii asendatakse järgmisega:
- „ii) investeeringud ressursitõhususse ja ringmajandusse artikli 47 lõigete 1–6 ja lõike 10 kohaselt;“
- (d) lõike 8 punkt b asendatakse järgmisega:
- „b) Ilma et see piiraks punkti a kohaldamist, võib juhul, kui abimeede on seotud i) eluhoonete, ii) õppetegevuseks, sotsiaalteenuste osutamiseks, õigusemõistmiseks, õiguskaitseks või tuletõrjeteenistuseks ja kodanikukaitse teenusteks ette nähtud hoonete, iii) avaliku haldusega seotud tegevuse jaoks mõeldud hoonete või iv) selliste alapunktides i, ii või iii osutatud hoonete energiatõhususe parandamisega, milles muudeks kui alapunktides i, ii või iii nimetatud tegevusteks kasutatakse kuni 50 % siseruumide põrandapinnast, abi anda ka meetmete jaoks, mille raames samal ajal parandatakse nende hoonete energiatõhusust ja integreeritakse mõni või kõik järgmistest investeeringutest:
- i) kohapealse integreeritud taastuvenergiaseadmetiku paigaldamine, mis toodab elektri-, soojus- või külmaenergiat;
 - ii) kohapealse taastuvenergiaseadmetiku toodetud energia salvestamiseks kasutatava varustuse paigaldamine;
 - iii) hoone kasutajatele mõeldud laadimistaristu ning sellega seotud taristu (näiteks juhtmestik) rajamine ja paigaldamine, kui parklad asuvad kas hoones või selle kõrval;
 - iv) seadmete paigaldamine hoones digitehnoloogia kasutuselevõtuks, eelkõige hoone nutivalmiduse suurendamiseks, sh passiivne sisejuhtmestik või andmevõrkude struktureeritud kaablid ja passiivse võrgu lisaosa, mis paikneb krundil, mille juurde hoone kuulub, v.a andmevõrkude juhtmed või kaablid väljaspool krunti;
 - v) investeeringud haljaskatustesse ja vihmavee taaskasutamise seadmetesse.
- Lõplikuks abisaajaks võib olla hoone omanik või üürnik (või mitu omanikku või üürnikku) olenevalt sellest, kes saab projekti jaoks rahastuse.“;
- (e) lõike 10 punkti a alapunktid i ja ii asendatakse järgmisega:
- „i) börsil noteerimata VKEdele, kes ei ole veel turul tegutsenud või on tegutsenud mis tahes turul vähem kui kümme aastat alates nende registreerimisest, v.a juhul, kui nad on võtnud üle teise ettevõtja tegevuse või loodi ühinemise teel, millisel juhul hõlmab kümneaastane ajavahemik ka asjaomase ettevõtja ja ühinenud ettevõtjate tegutsemisaega. Abikõlblike ettevõtjate puhul, kes ei kuulu registreerimisele, võib kümneaastast abikõlblikkuse perioodi hakata arvestama hetkest, mil ettevõtja alustab majandustegevust, või hetkest, mil ta on kohustatud maksma oma majandustegevuselt maksu, olenevalt sellest, kumb on varasem;
- ii) börsil noteerimata VKEd, kes alustavad uut majandustegevust, kui alginvesteering on suurem kui 50 % eelmise viie aasta keskmisest aastakäibest. Investeeringuid, mille eesmärk on märkimisväärselt parandada tegevuse keskkonnatoimet liidu normatiive ületavas ulatuses või alustada uut keskkonnasõbralikku tegevust, käsitatakse uude

majandustegevusse investeerimisena juhul, kui nende algseks rahastamiseks on vaja rohkem kui [30 %] eelmise viie aasta keskmisest aastakäibest. Investeeringu keskkonnasäästlikku olemust tuleb tõendada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 artikliga 3, sh põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ või muu võrreldava meetodiga.“;

(38) II lisa II osa asendatakse käesoleva määruse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub [...] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Komisjoni nimel
president
[...]